

GŁOS NARODU

NR. 147. — ROK XXXIX.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA KRAKOW, ULICA SW. KRZYZA L. 11.
KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140 055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKOW 401.099.

CZWARTEK

2 CZERWCA 1932.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą	Przedpłata zniżona dla nauczycielstwa ludowego	Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.
	z odnośzeniem	bez odnośzenia				
Miesięcznie	6*20 zł.	5*70 zł.	6*20 zł.	9*50 zł.	5*70 zł.	

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Przedwczesne alarmy.

Sytuacja międzynarodowa, zwłaszcza na tym odcinku, który nas najbardziej interesuje, jest tego rodzaju, że usprawiedliwia w dużej mierze nerwowe podniecenie, uwidaczniające się zarówno w głosach prasy, jak i w innych objawach, świadczących co najmniej o tem, że względna równowaga w stosunkach politycznych w Europie uległa poważnemu zachwianiu. Od szeregu tygodni — pomijamy w tej chwili trwającą lata systematyczną i konsekwentną akcję propagandy niemieckiej — jesteśmy świadkami poprostu huraganowego ognia na wszystkie pozycje, powstałe na podstawie postanowień Traktatu Wersalskiego. Ostrzeżliwie się kolejno i z niezwykłą energią odszkodowania wojenne, zachodnie granice Polski, Kłajpedę, Gdańsk. A tej ofensywie towarzyszą głośne przegrupowania wewnątrz Niemiec, polegające na tem, że na czoło wysuwają się żywioły najbardziej nieprzejednane, gotowe, jeżeli nie dziś, to w najbliższym czasie do bezpośredniego ataku...

Zmiana rządu w Niemczech, będąca naturalną konsekwencją zwycięstwa wyborczego hitlerowców w Prusach oraz w innych krajach związkowych, oraz niewątpliwego sukcesu, odniesionego przy wyborach prezydenta Rzeszy niemieckiej, podnieciła jeszcze bardziej trwożliwe nastroje, a nawet tu i ówdzie była, czy nawet jest jeszcze, powodem paniki. Opowiadano nam, że nasi współobywatele z Kaźmierza na wiadomość o ustąpieniu rządu Brüninga tak ulegli panicznemu nastrojowi, jakgdyby lada dzień miało nastąpić rozpoczęcie kroków wojennych... W Warszawie spowodowały wielkie podniecenie alarmy brukowej prasy prorządowej...

Wydaje nam się, że właśnie w takiej chwili, jak obecna, należałoby zachować zimną krew i spokój. Byłoby lekkomyślnością przeczyć, że to, co się obecnie dzieje w Niemczech, nie stanowi groźby dla stosunków pokojowych w Europie, ale z drugiej strony jest w najwyższym stopniu szkodliwą przesadą przedstawiać sytuację w ten sposób, że istnieje bezpośrednie niebezpieczeństwo wojny. Ze w Niemczech są żywioły, które gotowe byłyby ją zaryzykować nawet jutro, to nie ulega wątpliwości, ale od tych „dobrych chęci“ do czynu jest droga bardzo daleka. Mimo odzyskania przez Niemcy dawnego stanowiska na terenie międzynarodowym, sytuacja ich nie jest tego rodzaju, aby mogły zlekceważyć zarówno Ligę Narodów, jak i dominujące prawie we wszystkich państwach nastroje przeciwko wszelkiego rodzaju awanturom wojennym. To jedno. Drugie — to ten, niepozabawiony również znaczenia szczegół, że na prowadzenie wojny potrzebne są pieniądze, pieniądze i jeszcze raz pieniądze. Tych Niemcy nie mają. A poza tem istnieje także trzeci czynnik, który musi wpływać ochładzająco na rozpalone głowy w Niemczech, — niebezpieczeństwo rewolucji komunistycznej.

Po zmianie rządu w Niemczech — nowy rząd będzie ekspozyturą obozu hitlerowców, a kto będzie go firmował, jest to w gruncie rzeczy sprawa drugorzędna — należy się spodziewać nie wybuchu wojny, ale wzmożenia aktywności dyplomacji niemieckiej. Bez względu na to, czy konferencja lozań-

ska dojdzie do skutku, czy też znowu zostanie odroczone, nowy rząd niemiecki oświadczy w sposób, wykluczający wszelkie wątpliwości i złudzenia, że nie będzie płacił odszkodowań wojennych. Następnie domagać się będzie równouprawnienia w zakresie zbrojeń. Trzecim posunięciem, którego należy oczekiwać po nowym rządzie niemieckim, będzie prawdopodobnie poruszenie na terenie międzynarodowym sprawy rewizji Traktatu Wersalskiego w odniesieniu do granicy polsko-niemieckiej. Wszystkie te sprawy są już przygotowane przez propagandę niemiecką, teraz będzie chodziło o to, żeby je w tej czy innej formie zrealizować.

To są cele, do których nowy rząd niemiecki będzie z pewnością dążył z całą konsekwencją, bo wszystkie trzy wyszczególnione zagadnienia stanowią zasadnicze punkty programu narodowych socjalistów, podzielane także przez inne stronnictwa niemieckie. Trudno sobie wyobrazić, aby rząd, który z natury rzeczy musi być wykonawcą woli Hitlera, mógł w swej działalności zlekceważyć hasła, około których podczas wyborów skupiły się wielomilionowe rzesze obywateli niemieckich.

Obok tych haseł i dla osiągnięcia głoszonych przez nie celów skoncentruje się obecnie energia dyplomacji niemieckiej. Trzeba się spodziewać, że już w najbliższych dniach, bezpośrednio po utworzeniu nowego rządu, rozpocznie się jej wielka akcja, która nie tylko u nas, ale wszędzie, w całej Europie, musi być śledzona z jak największą uwagą, bo w grę wchodzić będą sprawy, interesujące wszystkie bez wyjątku państwa. Zainteresowanie to będzie większe lub mniejsze, ale dla nikogo nie może być obojętne dalsze kształtowanie się stosunków politycznych w Niemczech i refleksy dochodzące do skutku tam zmian na sytuację międzynarodową.

Bezpośredniego niebezpieczeństwa wybuchu wojny niema i wszelkie alarmy na ten temat bez względu na to, skąd pochodzą, są nieuzasadnione i szkodliwe. Stanie się ono dopiero wówczas aktualne, gdyby Niemcy osiągnęły wszystkie zamierzone cele i gdyby na drodze swych dążeń odwetowych nie spotkały się ze stanowczym oporem ze strony tych, mimo wszystko, bardzo licznych czynników w Europie, rozumiejących całą potworność nowej wojny i doceniających jej skutki. Należy się spodziewać, że instynkt samozachowawczy okaże się silniejszy od istniejących antagonizmów i przeciwności oraz wszelkiego rodzaju manewrów politycznych.

A. D.

Dr. med.
KONSTANTY GLAZÓR
ordynuje
jak w latach ubiegłych
W MARIENBADZIE
HOTEL IMPERIAL
Telef. Nr. 2074. Telef. Nr. 2074.

Polecamy! po najtańszych cenach fabrycznych w wielkim wyborze

Linoleum, Ceraty, Dywany wełniane i pluszowe
Chodniki, Kapy ^{na} _{162ka} Koce i Pledy, Narzuty,
Firanki, Portjery, Chodniki kokosowe,
Płaszczki gumowe i impregnowane

PRZEMYSŁ-LINOLEUM
Kraków, Rynek 10.
Warszawa, Marszałkowska 143. — Białsko, Wzgórze 20.
50 własnych składów.

„Damy sobie radę“.

P. Sławek twierdzi, że rząd nie ustąpi.

Warszawa, 1. 6. (Telef. wł.) W dniu dzisiejszym, jak każdego pierwszego, ożywił się znacznie gmach Sejmu, wskutek przybycia wielu posłów na narady.

Klub BB. obradował przy znacznym udziale posłów

Obrady rozpoczęły się od referatu wicepremiera Zawadzkiego na temat obecnej sytuacji gospodarczej. Wicepremier zanalizował w swoim referacie obecny kryzys światowy, oraz wpływ tego kryzysu na nasze stosunki gospodarcze i zaznaczył, że wytyczne polityki ekonomicznej rządu nie uległy i nie ulegną zmianie. Następnie wicepremier przedstawił zbranym środki, którymi rząd łagodzi skutki kryzysu i nawoływał do przetrwania i przeciwdziałania szerzeniu się defetyzmu.

Następnie poseł Sławek odczytał deklarację, dotyczącą zagadnień politycznych. W deklaracji tej p. Sławek wystąpił przeciwko pogłoskom o rozłamach w B. B. i o zmianach rządu, jako pogłoskom, mającym na celu podkopanie autorytetu stronnictwa rządowego w kraju i zagranicą. Prezes Kl. B. B. oświadczył następnie, że żadne przesilenie gospodarcze obecnego rządu nie obali i zapewniał, że rząd da sobie radę. Ludzie, którzy stoją na czele obecnego rządu nie są (?) przyzwyczajeni, mówił p. Sławek, do ustępowania albo do cofania się. Sfery decydujące, które na siebie wzięły odpowiedzialność przechodzą nad wszelkimi pogłoskami do porządku dziennego. Rząd nie wyciąga do ni-

kogo ręki o pomoc i żadne wstrząsy mu nie grożą. Następnie senator Loewenherz odczytał deklarację, zwracającą się przeciwko zakusom pruskim. Pos. Car, wskazując na to, że podczas sesji budżetowej niema czasu na poselską inicjatywę gospodarczą, nawoływał istniejące w łonie B. B. poszczególne grupy do przygotowania materiałów na sesję budżetową Sejmu, podnosząc, że wnioski w nagłych sprawach mogą być już obecnie przedkładane rządowi celem rozpatrzenia. Nad sprawami poruszenymi w przemówieniach i deklaracjach dyskusji nie otwarto.

III. TARGI KATOWICKIE
14. V. — 5. VI, b. r.
Stolsko Nr. 28.
WYSTAWA SZTUKI KOŚCIELNEJ
Firmy FR. KOPACZYŃSKI i Ska.
Kraków, ul Bracka 2. Tel. 123-30
która przyjmować będzie zlecenia na:
szaty liturgiczne, brzozy i srebra kościelne.
Reprezentacja adamaszków i brokatów krajowych i zagranicznych. Wszelkie akcesoria dla zakładów hafciarskich.

Rozkosz podniebieniu — radość żołądkowi — korzyść kieszeni
sprawisz, jedząc znakomite „ANTONETKI“
z fabryki pierników **Antoni ROTHE**, Kraków Sławkowska 20.

O czem piszą inni?..

Protest przeciw jednemu kazaniu.

Różne sanacyjne organizacje z Brzeżan zamieszczają w „Słowie Polskim“ protest przeciw kazaniu na 3 Maja, które w tem mieście wygłosił Ks. Milewski.

„Kazanie — czytamy w proteście — w treścią odbiegało od dnia uroczystości, a zawierało, insynuacje, jakoby w naszym Państwie istniały: walka między Kościołem a rządem, nierówność praw obywatelskich, i system siły przed prawem.

Kazanie to wywołało uburzenie i rozgoryczenie, że w dniu święta państwowego mogły z ambony paść słowa siejące nieufność do rządu naszego, podkopujące powagę państwa, przedstawiające stosunki niezgodne z prawdą“.

Już przed paroma tygodniami, kiedy się pierwsze pojawiły ze strony sanacji protesty, wyjaśniono, że Ks. Milewski nie mówił o „walce“ rządu z Kościołem, a tylko wskazywał na pewne wystąpienia niższych władz, które zresztą prawie codziennie prasa podaje... **Więc ostatecznie, przeciw czemu protestuje B. B. z Brzeżan?**

Przez „most“, czy przez „drzwi“.

„Dzień Pomorski“ (organ województwa w Toruniu) napomina opozycję.

„Człowiek przedstawiciel Stronnictwa Narodowego, p. Jerzy Zdziechowski, wiedziony trafnym instynktem, powiedział przed kilku laty, że „rząd, który przyszedł przez most nie wyjdzie przez drzwi“. Niechaj pp. przywódcy opozycji przypomną sobie dzisiaj tę ocenę rzeczywistości polskiej.

Obóz rządzący w Polsce wziął przed 6 laty na siebie pełną odpowiedzialność za państwo polskie, umiając skutecznie zwalczać wszelkie trudności i przeszkody, jakie mu pod nogi rzuca sytuacja polityczna i gospodarcza Europy i Polski. Wyłoniony przez ten Obóz rząd, „który przyszedł przez most“, — odejść mógłby tylko tą samą drogą.

Ale nie odejdzie.

Możemy to pp. opozycjonistom z lewej i prawej strony krótko a wyraźnie powiedzieć w ocy z całym spokojem, z całym poczuciem siły i z całym poczuciem odpowiedzialności za wszystko, co Obóz nasz mówi i robi w imię interesów państwa“.

A — no, „kto dożyje, ujrzy“, jak mówią Włosi!

Niech przyjdzie Hitler raz nareszcie!

„Gazeta Polska“ nie przejmując się rosnącym wpływem Hitlera w Niemczech, co się ujawniło przy dymisji Brueninga.

„Chcemy — pisze — powiedzieć co dla siebie musimy uważać za wytyczną wobec aktualnych wydarzeń na terenie Rzeszy Niemieckiej. To co się tam stanie w dniach najbliższych, będzie albo nową emisją kłębow dymu przesłaniającego albo też ujawnieniem przyrodzonej skłonności polityki niemieckiej do brutalizowania swej taktyki. Skoro zaś dla nas jest to rzecz obojętna, pozostaje tylko zagadnienie — nie bez doniosłego znaczenia pośredniego — czy rezultaty przesilenia berlińskiego otworzą oczy Paryżowi i Londynowi na istotny stan rzeczy, czy też nie. Z tego punktu widzenia uważalibyśmy za najwłaściwsze, aby całkowicie rozwiła się zasłona dymowa i u steru rządu w Berlinie stanął — Adolf Hitler“.

Może i — najwłaściwsze stanowisko.

Polemiką o „katolicki radykalizm“

P. Dembiński z „Odrodzenia“ odpowiada w „Kurjerze Wileńskim“ p. Mackiewiczowi ze „Słowa“ na jego artykuł z przed paru dni, w którym p. Mackiewicz zrobił z p. Dembińskiego wręcz bolszewika i polecał go jakiemś polskiemu „G. P. U.“... P. Dembiński odznęnuje się od bolszewizmu, a swoje poglądy społeczne określa jako radykalizm, zgodny jednak z etyką katolicką i z interesem państwa. Wolelibyśmy jednak bardziej szczegółowy wykład tych poglądów... Natomiast większą część artykułu poświęca p. D. polemice z p. Mackiewiczem i „Słowu“, w którym doniedawna jeszcze pracował.

„Interes klasowy wydawców „Słowa“ pisze — wymaga walki z tem, co może być niebezpieczne dla ziemiństwa. Wszystkich którzy odważą się mówić o wyzysku mas pracujących, wszystkich którzy nie chcą „mocarstwowej“ ideologii Centralnego Zw. Przemysłu Polskiego i sprzymierzonego Zw. Ziemian — wszystkich tych należy niezwłocznie wtłoczyć do bolszewizmu, zapisać na rachunek ich ideologii wszystko to, co się w Bolszewiji działo lub dzieje i co się o niej mówiło lub mówi.

I dlatego wartującemu na odcinku ziemiańskim p. Mackiewiczowi nie pozostaje nic innego jak sugerować władzom bezpieczeń

„Murzyn może odejść“.

Dymisja kanclerza Brüninga. — Cios sztyłem w plecy. — Czarna niewdzięczność kandydata wobec elektora. — Koniec złudzeń lewicy. — Jak za czasów Wilhelma. — Brama dla Hitlera. — Konsekwencje zagranicą.

Tak się jakoś złożyło, że w roku jubileuszowym Goethego, szczególnie aktualnym gotów stać się cytat z utworu wielkiego jego przyjaciela Schillera: „Murzyn zrobił swoje — murzyn może odejść“. Murzynem w tym wypadku jest dotychczasowy kanclerz niemiecki dr. Henryk Bruening, który pod naciskiem prezydenta Rzeszy Hindenburga musiał podać się do dymisji. Murzynami w dalszej linii są niemieckie stronnictwa republikańskie lewicy i środkka, są ci wszyscy, którzy tak niedawno temu oddali swój głos na Hindenburga, przypuszczając, że w ten sposób ratują byt republiki, zagrażaną Hitlerowi drogę do władzy.

Z punktu widzenia czysto ludzkiego akt presji, którego ofiarą padł kanclerz ze strony prezydenta jest objawem czarnej niewdzięczności, tak czarnej, że rzadko podobne objawy spotyka się na terenie politycznym, dosyć zazwyczaj odległym od terenu przeciętnej moralności. Pamiętamy wszyscy, że główną podporą sędziwego feldmarszałka w jego walce o utrzymanie się na fotelu prezydenta Rzeszy, był właśnie kanclerz Bruening, który, jako główny niejako elektor wyteżył wszystkie swoje siły, aby walkę wyborczą doprowadzić do szczęśliwego końca. Operowało się wtedy ustawicznie argumentem, że między prezydentem a kanclerzem panuje kompletna harmonia, i że stary wódz z czasów wojny światowej stanowi potężną tarczę ochraniającą republikę niemiecką, obowiązującą konstytucję i legalny prawidłowy stan wypadków. W walce o Hindenburga stanął ofiarne do walki „żelazny front“ republikańsko-socjalistyczny, stanął Reichsbanner, a z łona tych organizacji wiele ofiar padło w walce z nieprzebiegającymi w środkach narodowymi socjalistami. Socjaliści narzili na szwank swoją popularność, wzywając swoich zwolenników do solidarnego oddania głosu na Hindenburga. Zwolennicy posłuchali przywódców. Lewica zdecydowała o wyborze feldmarszałka, o kłesze Adolfa Hitlera. Okazuje się obecnie, że głoszone hasła, że dawane obietnice nie miały żadnej wartości. Mały republikańskie w Niemczech padły ofiarą rzałko w dziejach napotykanego nieporozumienia i z głębokim rozczarowaniem, jeżeli nie nienawiścią muszą patrzeć na to, co się wokoło nich dzieje.

Niewarto było się wysilać. Droga, na której znajduje się wybór prezydenta Hindenburga, prowadzi do tego samego celu, choć może w nieco wolniejszym tempie i kolującą metodą, do którego byłby zmierzzał wybór Hitlera. Różnica polega jedynie na tem, że Hitler kazałby wypić społeczeństwu niemieckiemu całą gorzką trującą odrazu, gdy Hindenburg, względnie jego doradcy, karmią je łyżkami nalewanymi z tej samej flaszki.

Pisma lewicowe niemieckie coraz to mądrzejsze po szkodzi, zwracają uwagę na to, że w ustroju rzekomo demokratycznym, parlamentarnym i republikańskim, powtarzają się obyczaj praktykowane za czasów teatralnego despoty Wilhelma II-go. Wtedy letni dwór cesarski w Rominten bywał zawsze terenem igrzysk i harców kamaryyli, która podburzała cesarza przeciw rezydującym w stolicy kanclerzom i ministrom. To samo powtórzyło się obecnie w czasie wycieczkowego rzekomo pobytu Hindenburga w Neudeck w Prusiech Wsch. Jeździli tam raz po raz rozmaici przeważnie starsi panowie, konserwatywni i skrajnie prawicowi, tłumacząc prezydentowi, że tak dalej iść nie może, że ster w Niemczech należy energicznie zwrócić na prawo.

stwa zamknięcie w więzieniu.

Daruję mi pan Mackiewicz, ale naprawdę trudno nie zobaczyć nagiego interesu klasowego przez szpary jego artykułu“.

Przypomniawszy zaś, jak p. Mackiewicz przed paru miesiącami jeszcze zastrzegał „wolność myśli“ dla p. Dembińskiego, gdy pisywał w „Słowie“, i przytoczywszy terazniejsze odwoływanie się do polcji, p. D. pisze:

„Więc to tak, redaktorze? Więc ta zła wolność myśli, to tylko dla tych, co stoją przy niepodzielności i nienaruszalności majątków ziemskich? Parę miesięcy temu i my należeliśmy do tych wybranych. — wydawcą „Zagarów“ był jeszcze wówczas red. Mackiewicz“.

W całej tej polemice — trzeba to stwierdzić otwarcie — nie brak i po jednej i po drugiej stronie pewnych racji... P. Mackiewicz ma rację, że ostrzeżenie przed upajaniem się frazami radykalnemi, — a znów p. Dembiński, że uważa obecny ustrój własności za niemożliwy do utrzymania. Jednego sobie przeczyć należy życzyć: **by dyskusja była prowadzona rzeczowo i bez osobistych wycieczek, którymi grzeszy przedewszystkiem p. Mackiewicz.**

Oficjalnym, zewnętrznym powodem nieporozumienia między prezydentem a kanclerzem i jego rządem była sprawa nowego rozporządzenia wyjątkowego, z którym prezydent w wielu punktach nie zgadzał się, żądając nie obniżania rent inwalidzkich i zaopatrzeń wdów i sierót po żołnierzach, oraz większych względów dla wielkiej własności na wschodzie Niemiec. Ale nie porozumienia te wystąpiły już jaskrawo z okazji przymusowej dymisji generała Groenera, wymuszonej przez kamarylę generalską. Obecnie mówi się już jawnie, że gwałtowny wzrost głosów hitlerowskich nasunął prezydentowi przekonanie, że należy przyszyść rząd oprócz mocniej niż dotychczas na stronnictwach prawicowych. Od szeregu dni zapowiadano, że zbliżająca się rozмова między Hindenburgiem a Brüningiem usunie zagęszczające się nieporozumienia. Przypuszczano, że obok Groenera, o konflikcie padną jeszcze demokratyczny minister skarbu Dietrich i minister Schiele. Wyrażano opinie, że kanclerz gotów niezgodzić się na takie wydlubowanie ministrów z jego gabinetu, gdyż tego rodzaju postępowanie paruszyłoby w wysokim stopniu jego autorytet. Wypadki pokazały, że rozstrzygnięcie nie ograniczyło się do szczegółów, lecz objęło całość. Pod presją prezydenta przyszło do dymisji całego rządu.

Dymisja ta, wymuszona przez głowę państwa, sprzeciwia się zwyczajom parlamentarnodemokratycznej republiki. Rząd w Reichstagu uzyskał większość, decydującą dla dalszego jego urzędowania. Bitwa nie rozegrała się więc na scenie, lecz za kulisami. Cios wymierzony został nie z przodu, lecz z tyłu. Niemcy republika demokratyczna są jedynie z pozoru.

Brama przed Hitlerem otwiera się z wolna, ale konsekwentnie. Każda nowa intryga, każde nowe rozstrzygnięcie zbliża go do szczytu władzy. Demokracja niemiecka znajduje się w sytuacji groźnej, dającej coraz to mniej widoków na przyszłość. Świat nieufnie patrzy na rozwój wypadków w Niemczech, groźny dla stabilizacji pokoju. W obliczu zbliżających się i odbywających doniosłych konferencyj międzynarodowych, wypadki niemieckie odbijają się donośnym echem, siejąc nieufność, stanowiąc ostrzeżenie.

W. J.

Rządził 2 lata i 2 miesiące.

Bilans prac gabinetu Brueninga.

Choć dr. Bruening powróci może kiedyś na stanowisko kanclerza, to jednak prasa niemiecka czyni bilans jego rządów, licząc się z tem, że pierwszy okres jego kanclerstwa jest skończony.

Okres ten trwał 2 lata i 2 miesiące. Dr. Bruening objął władzę w dniu 1 kwietnia 1930 roku, po socjalistach Müllerze, w czasie już bardzo krytycznym. Ale dopiero za jego urzędowania nadeszły miesiące, w których Niemcy zdawały się stać nad brzegiem przepaści. Jego poprzednicy rządili w o wiele pomyślniejszych warunkach gospodarczych. Bruening objął władzę, gdy światowy kryzys gospodarczy zaczął się coraz bardziej pogłębiać. W Niemczech rosło szybko bezrobocie. W zimie 1931/2 r. miały Niemcy ponad 6 milionów bezrobotnych. To też położenie gospodarcze było głównym przedmiotem trosk i prac kanclerza.

Już w pierwszych miesiącach swych rządów musiał Bruening wydać pierwszy dekret, który wywołał ostrą walkę w parlamencie i do prowadził do rozwiązania Reichstagu. 14-go września 1930 r. odbyły się nowe wybory, które przyniosły wielki sukces hitlerowcom. Rząd Brueninga miał w nowym parlamencie słabą większość, która zmniejszyła się jeszcze skutkiem usunięcia się partji gospodarczej z koalicji rządowej.

W styczniu 1931 r. rozpoczął rząd Brueninga rokowania handlowe z Austrią, która zakończyły się ogłoszeniem programu „Anschlusu“ celnego. Projekt ten spotkał się z bardzo gwałtowną opozycją Francji i jej sojuszników i w końcu upadł. Tymczasem rozpoczął się okres wielkich konferencyj międzynarodowych, poświęconych urzeczywistnieniu planu Hoovera i uratowaniu Niemiec od katastrofy gospodarczej. Bruening i Curtius jeździli do Chequers, potem do Paryża, następnie do Rzymu. W Berlinie zaś przyjmowali wizyty Stimsona, Mac Donalda, Laval, Brianda i Graadiego.

Po ostatecznej kłesce planu „Anschlusu“ min. Curtius podał się 6 października 1931 r. do dymisji, która spowodowała rekonstrukcję gabinetu. Rząd posiadał w dalszym ciągu słabą większość i unikał zetknięcia się z parlamentem, rządząc zapomocą dekretów. Bruening podjął próbę przedłużenia kadencji prezydenta Hindenburga przez odpowiednią zmianę konstytucji, a gdy to się nie udało, przeprowadził

dwukrotne wybory, zakończone wyborem Hindenburga.

Przez cały czas rządów był Bruening bardzo ostro zwalczany. Ale nawet przeciwnicy wyrażają się z wielkim uznaniem o jego osobistych zaletach i podkreślają jego prawdość, szlachetność i pracowitość.

Ustąpienie rządu prof. Jorgi.

Urzędowa agencja rumuńska ogłosiła w dniu 31 maja następujący komunikat:

„Rząd nie mogąc znaleźć natychmiastowych źródeł dla wypłaty pensyj urzędniczych, z powodu niezrealizowania wpływów i z uwagi na to, że w obecnych okolicznościach nie może być zaciągnięta pożyczka zagraniczna, z drugiej zaś strony mając na względzie, że obniżenie pensyj o połowę wymagałoby rządu opartego na silnej partji politycznej, zgłosił dymisję, która została przyjęta“.

W komunikacie tym powiedziano narodowi rumuńskiemu szerzej i odważnie, jak trudnym jest położenie finansowe Rumunii. Wypłata pensyj urzędniczych, o których mowa, to pensje nie bieżące, lecz zaległe. W Rumunii zdarza się dość często, że niektóre grupy urzędników otrzymują pensje z kilkumiesięcznym opóźnieniem.

Rząd prof. Jorgi starał się o pożyczkę finansową i w tym celu zaprosił do Bukaresztu dwóch wybitnych rzeczoznawców, prof. Rista i dr. Anboina. Widocznie ich opinia wypadła ujemnie. Może uznali, że rząd prof. Jorgi jest zbyt słabym i nie posiada zaufania większości społeczeństwa. Widocznie i sam rząd jest tego zdania, bo oficjalny komunikat mówi, że obniżenie pensyj urzędniczych o połowę wymagałoby rządu opartego na silnej partji politycznej.

Słowa to są tem ciekawsze, że rząd prof. Jorgi ma bezwzględnie większość w parlamencie. Przed rokiem odbyły się wybory, które — jak zawsze — przyniosły zwycięstwo rządowi.

Jeżeli mimo to sam rząd przyznaje teraz, że nie posiada w społeczeństwie odpowiedniego oparcia, że są inne, silniejsze stronnictwa, to z tego łatwo wniesek, że nigdy nie należy „poprawiać“ wyborów i fałszować woli ludności.

Następcą prof. Jorgi będzie zapewne Titulescu, poseł rumuński w Londynie. Jego nazwisko wymieniano już podczas poprzedniego przesilenia, w kwietniu 1931 r., ale wtedy jakieś wpływy uniemożliwiły mu dojście do władzy. Podobno kobiece.

FISHARMONJE

SZKOLNE

„Schneider'a“

długość 1 m

szerokość 0.52 m

wysokość 1.12 m

4 oktawowe

system ameryk

po niższej cenie Zł. 650.—
poleca Skład fortepianów

WŁAD. BOLONSKI
KRAKOW, RYNEK GŁ. 34.

Sanacyjna „Kultura“ przeciw Ks. Prymasowi.

„Kur. Poznański“ zwraca uwagę na wystąpienie sanacyjnej „Kultury“, wydawanej przez „Prasę Polską“, przedsiębiorstwa działającego w porozumieniu z kierownictwem partji sanacyjnej i zależnego od banków państwowych. W tej to „Kulturze“ p. Wacław Syruczek wydrukował długi artykuł przeciw listowi pasterskiemu Ks. Prymasa Hłonda. Najbardziej nie podobaly się sanacyjnemu dziennikarzowi słowa Ks. Prymasa o stosunku katolików do złych praw i rządów.

„Zasada taka — oświadcza p. Syruczek — wzywająca obywateli do oporu wobec władzy jest wyraźnie antyspołeczna i bodaj nieczarna“.

Tak więc po początkowym szukaniu w liście pasterskim potwierdzenia sanacyjnej „ideologii“ zaczynają sanatorzy żalować, że Hstu Ks. Prymasa nie skonfiskowano.

P. Syruczek umieścił w swym długim artykule dużo złośliwych a niemądrych uwag. Nie będzie już jednak więcej ataków zasad katolickich w „Kulturze“, gdyż piśmienko to przestało wychodzić. Zabrako widocznie pieniędzy i czytelników.

Na ziemiach Rzeczypospolitej Dziatwa śląska w hołdzie Chrystusowi- Królowi.

Ze Śląska piszą nam: — Dnia 22 maja zgromadził Panewnik, który zawsze w życiu katolickim naszej dzielnicy tak wielką odgrywa rolę, liczne zastępy dziatwy, zorganizowanej w Krucjacie Eucharystycznej. Zgromadzili się rycerze i rycerki Krucjaty z całej Ziemi Śląskiej od N. Bytomia aż po Cieszyn w liczbie, przenoszącej 4.000. Już od 8 godziny napływały grupy dzieci, przeważnie w biel odzianej koleją, wozami, samochodami ciężarowymi, autobusami. Witał je przed kościołem OO. Franciszkanów generalny dyrektor Krucjaty, O. Bok, superjor domu rekolekcyjnego OO. Jezuitów w Dziedzicach.

O godz. 9 Ks. Biskup Adamski odprawił przy Grocie Mszę św., po której zabrał głos z improwizowanej ambony, podnosząc znaczenie Najśw. Sakramentu. Następnie nawiązał do uroczystości Trójcy Świętej i robiąc z całym zastępem dzieci znak Krzyża św., zachęcał je do żywej i gorącej wiary.

Po nabożeństwie, stojąc otoczony licznym zastępem duchowieństwa, odebrał Ks. Biskup defiladę rycerstwa eucharystycznego. Po posiłku u SS. Służebniczek, odbyła się uroczysta akademja, w czasie której Ks. Biskup ponownie zabrał głos. Po południu zaś odprawił Gwardjan OO. Franciszkanów O. Bonawentura Cichoń uroczyste majowe nabożeństwo, po niem zaś nastąpiła procesja i Te Deum. Wznoszący był widok procesji: Eucharystyczny Jezus, niesiony w monstrancji, a przed baldachimem całe zastępy młodych rycerzyków i rycerek w służbie Króla Wieków, dzieci naszej przastarej piastowskiej dzielnicy, które służą siał wiernie przy sztandarze Chrystusa Króla.

25-lecie Stowarzyszenia robotników chrześcijańskich w Płocku.

Założone w r. 1905 Stowarzyszenie Robotników Chrześcijańskich w Płocku obchodziło w tym miesiącu 25-lecie swego istnienia. Uroczystość ta połączona została z obchodem rocznicy wydania encykliki papieskiej „Rerum Novarum“ i „Quadragesimo Anno“. Na program złożony się nabożeństwo i okolicznościowa akademja.

Z racji 25-lecia Stowarzyszenia Ks. Arcybiskup Nowowiejski dokonał odznaczenia prezesa Stowarzyszenia, St. Żójtowskiego — srebrnym krzyżem Laterańskim, a wiceprezesa Wł. Porębskiego — brązowym. Członkowie Stowarzyszenia M. Ungerman, St. Zawadzki i J. Tułiński, którzy przebyli w organizacji 25 lat, odznaczeni zostali srebrną odznaką zasługi Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie Robotników Chrześcijańskich w ciągu długoletniego swego istnienia położyło wielkie zasługi w pracy społecznej, życzyliby więc należało, aby nie ustawało w pracy i wcielało w czyn idee, które działalność jego dotąd przyswierały. W dowód uznania za wyjątkową pracę Związku Stowarzyszeń nadal Stow. Robotników Chrześcijańskich dyplom. (KAP.)

Zjednoczenie katolickich związków Polek

W dniach od 22-go do 24- maja t. r. odbyły się w Krakowie obrady Prezydium i Rady Naczelnej Zjednoczenia Katolickich Związków Polek. Na zjazd przybyli delegowani należących do Zjednoczenia związków: krakowskiego, łwowskiego, warszawskiego, poznańskiego, wileńskiego i płockiego, przedstawiające łączną liczbę 25.694 zorganizowanych kobiet. W obradach Prezydium i Rady Naczelnej uczestniczył delegat Episkopatu do Zjednoczenia, ks. dr. Stanisław Bross, dyrektor Naczelnego Instytutu Akcji Katolickiej. Zjazd Rady Naczelnej rozpoczął się nabożeństwem, odprawionem przez Ks. Biskupa Rosponda. Obrady zagailla przewodnicząca Zjednoczenia p. Zofja Rzepecka z Poznania, odcytując na wstępie pismo J. E. Ks. Kardynała Prymasa Hlonda, zawierające błogosławieństwo i życzenia dla Zjazdu.

Po programowym referacie przewodniczącej na temat: „Ujednoczenie katolickiego ruchu kobiecego w ramach organizacji Akcji Katolickiej“, zebrane uchwały; podkreślać znaczenie Zjednoczenia Katolickich Związków Polek jako ogólnopolskiej centrali katolickich organizacji kobiecych; szukać światła i siły da wytrwania w pracy w coraz doskonalszym pogłębieniu w sobie życia nadprzyrodzonego.

Wśród innych wniosków wyróżnia się swoją aktualnością uchwała zwrócenia się do Najdostojniejszego Episkopatu z prośbą o ostateczne ustalenie ramowych wskazań, jakie mają obowiązywać w przyszłości organizacje Akcji Katolickiej.

Rozwinięcie obrony i opieki nad macierzyństwem przez planową akcję oświatową i społeczną, oraz współpraca ze szkołą przez czynny współdziałanie w kołach i komitetach rodzicielskich — oto uchwały Zjazdu, liczące się z palącymi zagadnieniami chwili obecnej. Referat p. Zofji Zamojskiej na temat metod pracy w kołach parafjalnych zapoznał delegowane z pracą Katol. Zw. Polek archidiecezji warszawskiej. Zjazd Rady Naczelnej, nacechowany dążeniem

Demonstracja górali i aresztowania w Makowie.

Zebrania Hallerczyków z przeszkodami. Aresztowanie red. Zajączka. Demonstracja górali przed więzieniem.

Na niedzielę 29 maja zostały zapowiedziane zebrania członków i sympatyków Związku Hallerczyków w Makowie Podhalańskim oraz w sąsiadujących z tem miasteczkiem wioskach w Grzechyni i Zarnowcu.

Na zebrania te został wydelegowany red. Zajączka z Bielska. Po przyjeździe do Makowa w towarzystwie p. Karola Kosmana, prezesa placówki, który towarzyszył red. Zajączkowi od Snehaj, dowiedzieli się wymienieni, że zebranie nie będzie się mogło odbyć w sali „Sokolka“, ponieważ Zarząd Gniazda z Dr. Żegleciem, jako prezesem na czele, cofnął w ostatniej chwili pozwolenie na odbycie zebrania, mimo, że skarbnik Zarządu pobrał już należność za wynajęcie sali na kilka dni przedtem.

Cofnięcie pozwolenia nastąpiło na skutek osobistej interwencji starosty wadowickiego dr. Müllera.

Po poprawieniu zaproszeń udali się zebrani do lokalu im. Moniuszki, lecz tam nie dopuścił do odbycia zebrania delegat starostwa p. Jacyszyn.

Wobec uniemożliwienia obrad najpoważniejszemu i spokojnemu obywatelom miasta, postanowili wszyscy odbyć wycieczkę na Łysą Górę, lecz i w tem przeszkodzili przedstawiciele władzy.

Red. Zajączka udał się na drugie zebranie do Grzechyni, gdzie po serdecznym powitaniu go przez licznie zebranych obywateli gminy, wygłosił krótkie przemówienie, gdyż do wygłoszenia referatu nie dopuścił znów przybyły p. Jacyszyn w towarzystwie policji i świeżo upieczonego sanatora pos. Fidelusa, któremu zebrani w podzięce za przyczynienie się do rozwiązania zebrania, dali tak dotkliwą nauczkę, że zapewne nie pokwapi się już więcej przyjechać do Grzechyni.

W drodze powrotnej wygłosił prelegent przedmówienie na zebraniu członków placówki w Makowie, poczem udał się do Zarnówki.

Zaledwie jednak prelegent i p. Koeman minęli miasto, spotkali ich auto z policją z Wadowic, która zatrzymawszy konie, przyaresztowała red. Zajączka, odwożąc go do aresztu sądu powiatowego w Makowie. Wywołało to niezwyczajne silne wzburzenie wśród mieszkańców Makowa, którzy w ilości kilkuset osób, zebrałi się pod murami aresztu i do późnej nocy ma-

nifestowali swe uczucia, śpiewając pieśni patriotyczne.

Wiadomość o tem rozeszła się lotem błyskawicy. W rezultacie już od wczesnego ranka poniedziałkowego zaczęły schodzić się do Makowa zupełnie samorzutnie tłumy ludności góralskiej z okolicznych gmin.

Wzburzony tłum udał się przed sąd a następnie przed komisariat policji, żądając niezwłocznego przesłuchania zaaresztowanego red. Zajączka i wypuszczenia go na wolną stopę.

W pewnym momencie sytuacja stała się bardzo groźną, gdyż tłum, widząc ociąganie się z przesłuchaniem oskarżonego, usiłował przemocą wtargnąć do budynków sądowych i uwolnić zaaresztowanego.

Dzięki taktowi sędziego śledczego i policji nie doszło do tragicznej sceny, która mogła za sobą pociągnąć sporo ofiar, tem więcej, że wśród zebranych puścił ktoś pogłoskę o rzekomym biciu i znęcaniu się nad red. Zajączkiem.

W pewnym momencie wyłoniono delegację, która w towarzystwie sędziego udała się do cel zaaresztowanego, by naocznie stwierdzić, ile jest prawdy w rozsiewanych pogłoskach.

Przyrzeczenie przedstawicieli władz, że zaaresztowany będzie tego samego dnia jeszcze zwolniony, uspokoiło rozgoryczonych górali, którzy po odśpiewaniu „Roty“ Konopnickiej i wzniesieniu okrzyków na cześć gen. J. Hallera, W. Witosa, R. Dmowskiego i innych, zaczęli w spokoju rozchodzić się do domów.

W międzyczasie zostały ściągnięte do Makowa posterunki okolicznej policji państwowej, które na polecenie władz w nocy aresztowały poważnych obywateli Makowa i skutych łańcuchami odwozili ich w karetce więziennej do aresztu sądu okręgowego w Wadowicach.

I tak zaaresztowano pp.: Wincentego Zaję, Władysława Piątka, Antoniego Karcza, oraz trzech braci Emila, Edwarda i Karola Kosmanów i wielu innych.

Red. Zajączka wyprowadzono z aresztu o godzinie 1-szej w nocy i przewieziono w karetce do Wadowic, a następnie w towarzystwie asysty policyjnej odstawiono do Bielska, wręczając mu postanowienie sądu w Makowie, na mocy którego red. Zajączek nie może się wydaleć z Bielska bez zezwolenia sądu, a w każdą niedzielę musi się zgłaszać w policji.

NOWA AFERA W POZNANIU. W Poznaniu wykryto w tych dniach nową aferę, tym jednak razem w zawodzie księgarskim. W aferę włączona jest jedna z nowozałożonych księgarń-antykwarjatów. Firma ta zakupywała większe ilości nowych książek, pochodzących z kradzieży, popelnianych w poszczególnych księgarniach, w większości wydawniczych. Kradzieży dopuszczali się poszczególni pracownicy księgarni, którzy następnie sprzedawali towar wo wspomnianej antykwarjacji. — Naskutek doniesień Prokuratura wszczęła wraz z władzami śledczymi energiczne dochodzenia i zakwestjonowały w podejrzanej antykwarjacji 6 dużych pak z książkami.

KON POD JEJZDCEM ZABITY PRZEZ FIORUN. Podczas silnej burzy, która szalała nad miasteczkiem Krzepicami pod Częstochową, — Antoni Wącek, powracał na koniu z pobliskiego pastwiska. W chwili gdy przejeżdżał ulicą Sienkiewicza strzelił piorun i zabił pod nim konia. Sam Wącek nie doznał najmniejszego obrażenia.

Z całego świata.

75-letnia rocznica urodzin Ojca św.

W dniu 31 maja obchodził Ojciec św. 75-łą rocznicę swych urodzin. Uroczystość urodzin wypadła w Rzymie niezwykle podniosłe. Po Mszy św. Ojciec św. przyjmował życzenia od swego dworu papieskiego, w pierwszym rzędzie od kardynałów kurjalnych. „Osservatore Romano“ zamieściła entuzjastyczny artykuł ku czci Papieża, wskazując na długi stosunkowo okres czasu, na przestrzeni którego kroczył wspaniały duch obecnego Ojca chrześcijaństwa, pozostawiający niezatarte wspomnienie swych czynów w historii. Dziennik watykański podkreśla również, że Opatrzność zachowuje Piusa XI pomimo podanego wieku przy doskonałym zdrowiu i w pełni sił. Również cała prasa włoska zamieściła artykuły poświęcone rozważaniu wiekopomych dzieł Piusa XI. Do Watykanu napłynęły stoty listów i depesz z całego świata. (KAP.)

Układ pomiędzy Stolicą św. a Rumunją.

Dnia 30 b. m. w pałacu watykańskim podpisany został pomiędzy Stolicą św. a Królestwem Rumunii układ uzupełniający art. 9 Konkordatu. Na podstawie tego układu została ostatecznie i ku zupełnemu zadowoleniu obu stron uregulowana sprawa t. zw. Starus catholice, czyli dóbr kościelnych, położonych w diecezji Alba Julia w Transylwanji. Układ podpisał w imieniu Ojca św. kardynał sekretarz stanu Pacelli, a w imieniu króla Karola rumuński minister sprawiedliwości Pop. (KAP.)

Groźba likwidacji zakładu św. Kazimierza w Paryżu.

Z Paryża donoszą, że omawiana jest tam sprawa likwidacji zakładu św. Kazimierza. Zakład istnieje od 80 lat. Przed wojną był w Paryżu jedną z nielicznych instytucji przypominających imię Polski zagranicą. Dawał on i daje schronisko wielu starcom, z których niejedni położyli zasługi dla Ojczyzny. Ponadto wielka ilość dzieci polskich, sierot, opuszczonych i biednych pobiera naukę i wychowanie w Zakładzie. Władze polskie okazywały dla Zakładu dziwną obojętność. Dotychczas grono przyjaciół z Ks. Poniatowskim na czele opiekowało się starannie Zakładem, pokrywając niedobory drogą ofiar i dorocznej zabawy, której dochód przeznaczano na wyrównanie deficytu. Obecnie nawet ta ostatnia droga jest niemożliwą wobec niedostatku panującego wśród społeczeństwa polskiego w Paryżu, wyczerpanego już wskutek pomocy bezrobotnym. Mamy nadzieję, że władze nasze nie dopuszczą do likwidacji Zakładu, tak niezbędnego dla rodaków naszych w Paryżu. (KAP.)

Niebywały huragan w Jugosławji.

Według doniesień z Osiejku hurgan, jaki nawiedził okolice Osiejku i Banja Luki, spowodował zawalenie się wielu domów, pod gruzami których 7 osób znalazło śmierć a około 100 odniosło rany. W całej okolicy huragan powyrwał drzewa z korzeniami i oraz poniszczył linje telegraficzne i telefoniczne oraz przewody elektryczne. Szkody wynoszą zgorą 14 milionów dynarów.

INŻ. DUNIKOWSKI MIAŁ POWTÓRZYĆ WE WTÓREK SWE DOŚWIADCZENIA wobec rzeczoznawców. Do Szkoły Centralnej sprowadzono Dunikowskiego taksówką. O godzinie 16 Dunikowski opuścił gmach Szkoły Centralnej, czyniąc wrażenie niezwykle zdenerwowanego. Na pytanie, jaki był przebieg próby, obrońca oskarżonego oznajmił, że Dunikowski nie życzy sobie, aby mu wykradzono sekret. Zdaniem prasy, Dunikowski stanie przed trybunałem pod zarzutem usiłowanego oszustwa.

NAJDŁUŻSZY MOST W AFRYCE. W brytyjskiej kolonii Nigerji został w tych dniach otwarty na rzecz Benne najdłuższy most w Afryce. Most ten liczy 2584 stopy (około 800 metrów) długości i posiada trzy łuki w rozpiętości 240 stóp każdy. Budowę mostu rozpoczęto w 1928 r., a koszty wyniosły zgorą 1 milion funtów szterlingów.

Od, środy 25 b. m. „APOLLO“ w teatrze świetnym

Nowy triumf repertuaru światowego ze złotej serii najlepszych filmów!

MILJONERZY SIĘ BAWIA

Atmosfera wesołości, pogody i przemiłej zabawy! — Arcydowcipna i niezmiernie oryginalna fabuła! — Prześliczne melodyjne motywy muzyczne — śpiewne! — Bale! — Wyścigi! — Piękne kobiety! — Luksusowa wystawa! — Czar! — Pikanterja! — Przepych!

Reżyserja genialnego Wilhelma Thielego Muzykę skomponował nieraz pomniany W. R. Heymann mistrz największych przebojów

Role główne kreują najwybitniejsze nowe sławy ekranów europejskich jak: Andre Lefaur, Germaine Dermoz, Daniela Darrioux i inni. — To arcydzieło zdobyło przebojem wszystkie ekrany i odbywa nadal triumfalny pochód po stołcach Europy! Nad program: dodatki dźwiękowe, zawierające zdjęcia z pobytu kombatantów włoskich w Krakowie.

Od środy 1 b. m. „SZTUKA“ w kinoteatrze

Najweseleszy film sezonu! — Zachwycające arcydzieło komedjowe najnowszej produkcji czeskiej

PODPORY SPORTU (Król Szwedów).

Złoty humor i przemiła zabawa! — Kapitałne pomysły i przygody! — Pierwszorzędne sytuacje komiczne! — Emocjonujące imprezy sportowe! — Największe zawody futbolowe kontynentu! — Fenomenalna wesołość — Radość życia! — W głównej roli — znakmity komik czeski, rywal stwarza niezrównaną kreację, iskrzącą się dowcipem — w towarzystwie wybitnych artystów czeskich! — Efektowna całość wprowadza widza w cudowny nastrój uroku i wesołości!

do pogłębienia ideowej łączności katolickich kobiet wszystkich diecezji Polski, zakończono wysłaniem depeszy do Najdostojniejszego Episkopatu na ręce J. E. Ks. Kardynała Prymasa, z wyrażeniem hołdu i zapewnieniem wierności w służbie Akcji Katolickiej. (KAP.)

Samochód pod kołami pociągu.

Na przejeździe kolejowym w pobliżu Inowrocławia wydarzyła się katastrofa, która miała przebieg następujący: Do Kościelna jechali samochodem państwo Schwersenzowie w towarzystwie rady wojew. Wróblewskiego. W pewnej chwili samochód znalazł się przed przejazdem kolejowym. Szofer zwiększył szybkość, usiłując przejechać przed pociągiem. W chwili jednak, gdy samochód znalazł się na torze, bufory lokomotywy zaczęły o przednie koła samochodu, wlokąc go na odległość kilkudziesięciu metrów. Maszyniście udało się pociąg zahamować. Szofer samochodu doznał zdruzgotania klatki piersiowej oraz ciężkich obrażeń wewnętrznych. Radca Wróblewski uległ bardzo poważnym obrażeniom zewnętrznym. Obu ciężko poranionych przewieziono w stanie groźnym do szpitala w Inowrocławiu. Państwo Schwersenzowie wyszli z wypadku z lekkimi poranieniami. Samochód został strzaskany.

Aresztowanie komunistów Ukraińców.

PAT. donosi: Organa Policji przeprowadziły onegdaj w Brzeżanach około 30 rewizji u osób podejrzanych o należenie do komunistycznej partji Zachodniej Ukrainy. Na podstawie wyników przeprowadzonych rewizji oraz znalezionych materiałów dowodowych dokonano licznych aresztowań. Wśród aresztowanych znajduje się kilku uczniów miejscowego gimnazjum. Nazwiska aresztowanych, ze względu na toczące się śledztwo, trzymane są w tajemnicy. Aresztowania pozostają w związku z wykryciem przez policję odbywających się w lesie koło Hironówki rejonowej konferencji komunistycznej partji Zachodniej Ukrainy, w której brali udział członkowie tej partji oraz delegaci Centralnego komitetu KPZU.

Zderzenie dwu samolotów litewskich.

Onegdaj w nocy podczas manewrów litewskiej floty powietrznej, odbywających się na pograniczu polsko-litewskim, zderzyły się dwa samoloty na wysokości 1200 metrów. Jeden z nich spadł na teren litewski, drugi zaś, z którego lotnicy wyskoczyli na spadochronach spadł na teren polski i wpadł do Niemna. Władze polskie, powiadomione natychmiast, przy pomocy pogotowia saperskiego wydobyły samolot po 4-godzinnej pracy.

Ruch wydawniczy.

Zeszyt za maj miesięcznika „PRZEGLĄD WSPÓŁCZESNY“, zawiera następującą treść: Juliusz Kleiner — „Etyczne wyznaczenie wiary Goethego“, Aleksander Lotocki — „Zagadnienie religijne w Z. S. S. R.“, Tadeusz Dobrowolski — „Osamotnienie sztuki“, „Przyczynki do poznania świadomości estetycznej tłumu i elity“, Michał A. Heilperin — „Na przelomie historii gospodarczej“, „Uwagi o kryzysie światowym“, Tadeusz Sinko — „Plon Zjazdu Kochanowskiego“, Henryk Barycz — „Z historii związków kulturalnych między Rzymem a Polską w XVIII w.“, Nowe wydawnictwa: Powieść o Śląsku (Aniela Gruszecka), Literatura grecka prof. Sinko (Seweryn Hammer), Marjan Seyda o sprawie polskiej podczas wojny (Józef Feldman), O piatilecie (Władysław Studnicki), Urząd Prezydenta Rzeczypospolitej (M. J. Ziomek). — Uwagi: Czy rusycyzm? (Wacław Borowy), Norweski Instytut dla porównawczych badań kultury (Stanisław Sawicki), W sprawie życiorysu Marji Szymanowskiej (Adam Czartkowski).

NR. 22-GI „BLUSZCZU“ rozpoczyna artykuł W. Borudzkiej p. t. „Wyrównanie praw“, podający gruntowną analizę spraw nierównomiernego obciążenia obowiązkami pewnych jednostek w rodzinie. Z. Dzieciolowska-Brykańska występuje „W obronie dyktantyzmu, jako czynnika kulturalnego w przeciwieństwie do jednostronnej specjalizacji. Dr. St. Skwarczyńska kreśli sylwetkę Delfiny Potockiej, „La grande amoureuse“ romantyzmu, na podstawie świeżo ogłoszonej korespondencji z Zygmuntem Kraszińskim, M. Znatowicz-Szczepańska opowiada „O Muzeum Śląskiem w Katowicach“, „Ludzie z wołku“ Ewy Szeiburg-Zarembiny, powieść M. Leszczyńskiej-Mittelstaedt „Bratowa z kabaretu“, piękna poezja H. Januszewskiej „Wiersz o matce“, oraz recenzje z książek i z teatrów uzupełniają dział literacki.

W dziale praktycznym mamy artykuły: „Na szerokim świecie“ M. Dobrowolskiej, „Jak sprzątać, aby uniknąć wielkich porządków“ M. Ohmlelewskiej, „Włosna na cmentarzu“ M. Sarjusz-Stokowskiej, „Przygotowania do kampanji przetwórczej“ Pani Elżbiety, „Hodowla melonów“ M. Sarjusz-Stokowskiej, obiady dla pracującej inteligencji.

PRZYRODA I TECHNIKA. Rok XI. Zeszyt 5. maj 1932.

W ostatnim zeszycie rozważa St. Micewicz światła i cienie pierwszego planu pięcioletniego na obszarze Z. S. R. R., który jak wiadomo, zbliża się w roku bieżącym ku końcowi. A. Łastowiecki daje krótki przegląd najważniejszych postępów technicznych w latach ostatnich a A. Malicki przedstawia zastosowanie geologii na wojnie. Wśród spraw bieżących spotykamy między innymi wskazówki obchodzenia się z domowymi urządzeniami elektrycznymi, wśród innych notatek uwagi o zakładach woleo-elektrycznych w Wäggis w Szwajcarii, o zastosowaniu bruku stalowego i podkładów stalowych itd. Zeszyt zamyka przegląd czasopism.

Prosimy P. T. Abonentów o rychłe uregulowanie prenumeraty za miesiąc czerwiec.

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.

W zagazowanym mieście.

Tarnów, 31 maja.

We wtorek odbyły się w Tarnowie, jak już pokrótce donosiliśmy, ćwiczenia obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, które rozdzielić można na dwie części: atak dzienny i nocny. Obie obfitowały w szereg emocjonujących momentów, przyczem nie brak było i humorystycznych epizodów.

Do obrony przygotował się Tarnów znakomicie. W trosce o całość szyb mieszkańcy wlepili okna paskami papieru złożonego na krzyż. Na chodnikach i skrzyżowaniach ulic widać złote znaki, wskazujące kierunek do schronów. Latarnie zasmarowane i przykryte z góry daszkiem, by nie rzucały rażącego światła w nocy. Im dalej odchodzi się od stacji i wchodzi się do miasta, tem więcej spozstrzegamy przygotowań. Ulicami przeciągają oddziały pogotowia młodzieży męskiej i żeńskiej z maskami przy boku.

Gdziekolwiek szyby w wielkich oknach wystawowych nie są wyklejone papierem. Wchodzi się do jednego ze sklepów przy ul. Krakowskiej, zdziwiony tem niedbalstwem i zapytuje o przyczynę. Kupiec wyczuwa obcego. „Ha,

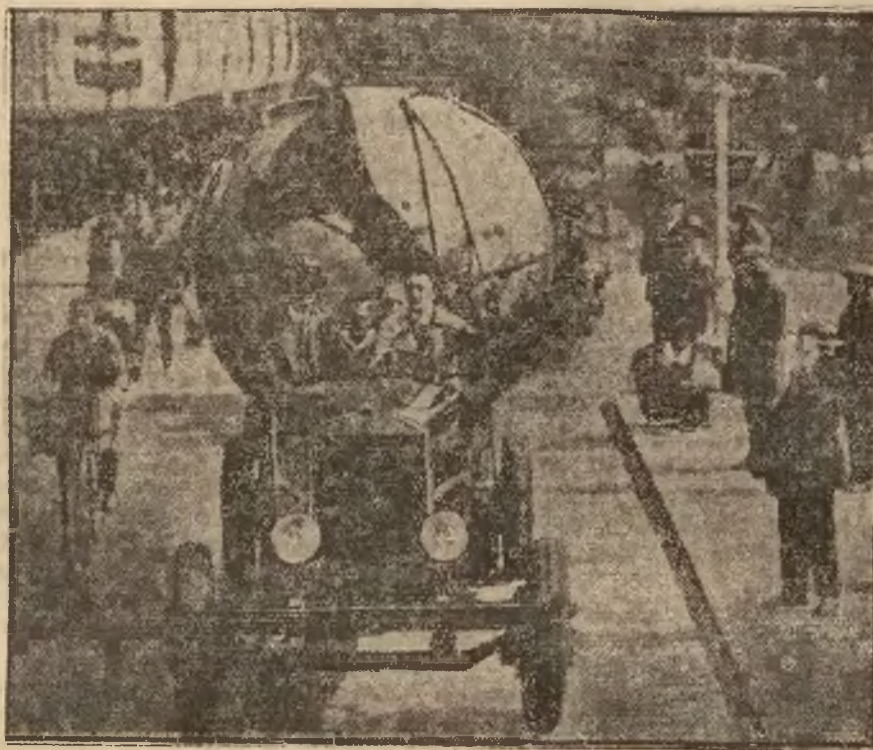
PANI utrzyma smukłą linię
i zachowa sprężystość ciała przez stosowanie codziennie „pięciu minut dla zdrowia“ przy pomocy Punktröllera.

Punktröllery posiada:
Drogerja — Perfumerja — Skład apteczny

im. św. Teresy **STEFAN HYLÄ** Kraków,
Telefon 138-69 ul. Wiślna 6.

Stale na składzie: perfumy, wody kolońskie, pudry, (także na wagę), mydła, kremy wszelkie kosmetyki, szczotki, przybory do golenia, pasty do zębów, puderniczki, farby do włosów, gąbki i rękawice do mycia, ziola, leki, opatrunki, wody mineralne.

Na prowincję odwrotnie za zaliczeniem.

Gondola Piccarda.

Prof. Piccard (na wozie po lewej stronie) przytransportował z Innsbrucka gondolę, w której odbył lot do stratosfery. Na zdjęciu widzimy przewóz gondoli na ulicach Brukseli do uniwersytetu, gdzie zostanie wystawiona na pokaz publiczny.

Dziś i codziennie **„Wanda“** w KINOTEATRZE DŹWIĘKOWYM
Św. Gertrudy 5.

Wielka premiera rewelacyjnego arcydzieła.
Po raz pierwszy w Polsce. Największy film z życia ludzi poeziami!

TAJEMNICZA SZÓSTKA

Film pełen niezwykle sensacyjnych przygód stanowiący przewrót w kinematografii dźwiękowej. Dramat ludzi, stojących po za prawem, obfitujący w niesłychanie ciekawą awanturę.

W rolach głównych **WALLACE BEERY** jako rywal **LEWIS STONE, JOHN Mc Brown, RALPH BELLAY** Al Capone'a oraz najpiękniejszy artysta Ameryki **CLARH GABLE**

Film zrealizował **GEORG HILL** (twórca „Szarego Domu“). — Akcja rozgrywa się w środowisku Al Capone'a wśród gasterów i przemysłowców alkoholowych.

Ponadto w programie dodatki dźwiękowe.
Ceny miejsc niższe! — Najchłodniejsza sala Krakowa centralnie wentylowana — Program Nr. 36.

We czwartek dnia 26 b. m. o godzinie 11:30 przedp. W sobotę dnia 28-go b. m. o godzinie 3-ej popoł. i w niedzielę dnia 29-go b. m. o godzinie 11:30 przedp. **Poranki filmowe**

„NA DWORZE KROLA ARTURA“
satyra filmowa wg. MARKA TWAINA oraz FLIP i FLAP. Ceny miejsc od 50 gr.

proszę pana“ — objaśnia uśmiechając się — teraz ciężkie czasy dla wszystkich. — „Ja szyby ubezpieczyłem już dawno. Może na tem choć zarobić“.

Narzekał wszystkie w Krakowie na „jedynkę“ tramwajową, przyrównując ją do zółwia. Proszę ją jednak zobaczyć w Tarnowie (Tarnów nabył tramwaje w Krakowie i Lwowie) sunącą na dworzec przez ulicę Krakowską. Nasza „szóstka“ (najszybszy wóz) pozostałaby napewno za nią w tyle. I po co wysyłać z Krakowa tramwajarzy na kursa szybkości jazdy aż do Warszawy.

Na ulicy Wałowej straż ogniowa przygotowuje się do ewentualnego wyjazdu. Strażaków otacza tłum gapiów obojga płci. Przechodzą koło tego miejsca przedpołudniem. Wracam popołudniu. Widowisko to samo. Nietylko bezrobotni, ale i ci mają dość czasu. Mimowoli porównuję ich później do karciarzy. Grających u Skolimowskiego. Atak gazowy nie odrywa ich od kart. Siedzą przy tej samej talji, tej samej grze i tym samym stoliku do późnego wieczoru.

Ogół jednak jest przygotowany. Przygotowują się zresztą już od kilku tygodni. O obywatelkach na wypadek „napadu“ został każdy mieszkaniec powiadomiony specjalnymi afiszami starostwa. Musimy się więc i my przygotowa-

wać. Nieodzowną jest maska gazowa. Otrzymujemy je w wojskowości. Przed komorą gazową na świeżym powietrzu nadziewamy je na twarz, by sprawdzić uszczelnienie. Po chwili wchodzi do komory gazowej. Doświadczony porucznik, który przepuścił przez tę komorę prawdopodobnie więcej nowicjusów, niż sam liczy dni w swoim życiu, wali z rewolweru w ścianę z nabojami gazowymi. Komora wypełnia się gazem. Na zlecenie porucznika palcem podważamy przy twarzy maskę. Gaz zaczyna żreć w oczy. Instruktor nasz radzi wkońcu zdjąć wśród gazu maski i wyskoczyć na świeże powietrze. Sam czyni to, sprężyscie wyskakując przez drzwi. Zanim szybko prawie wszyscy, lecz... w maskach.

Zaopatrzeni w maski, po tem wstępnie zapoznaniu się z „przyjemnościami“ wojny gazowej, wychodzimy pogodzeni z losem, na miasto. Na chodnikach tłumy ludzi. Bojaźliwi spoglądają w obłoki, więcej zaś odważni w dal ulicy, któredy przeciągają patrole, oddziały pogotowia i policja. Najwięcej bojaźliwych już tutaj niema. Ci rekrutujący się przeważnie z miejscowości narodowej wyjechali dla pewności z miasta. Zwykle ćwiczenie, ale przecież o wypadek nie trudno. „Dlaczego on właśnie ma być tą ofiarą?“

Literatura.

Sztuki Rostworowskiego będą grane w Wiedniu.

„Gazeta Literacka“ domosi że trylogię K. Hub. Rostworowskiego: „Niespodzianka“, „Przeprowadzka“, „U mety“, przekłada na język niemiecki Horn Sztuki te zostaną wystawione w Wiedniu. — Na język czeski przekłada „Niespodziankę“ znakomity tłumacz Wacław Kredba, — „U mety“ Jaromír Doležal, konsul czeski w Poznaniu.

Sport.

Caracciola zwycięzca.

W niedzielę odbył się wielki międzynarodowy wyścig samochodowy na słynnym „Nürburgringu“, na którym parę dniami zginął w czasie treningu doskonały kierowca von Morgen.

Na starcie pojawili się najlepsi kierowcy Europy. Wyścig miał charakter pojedynku pomiędzy świetnym kierowcą niemieckim Caracciola, jadącym na Alfa Romeo i Drayfusem na Maserati. Po morderczej walce zwyciężył Caracciola w czasie 2:48,22 godz., uzyskując przeciętną szybkość 113,78 km. Drugi był Drayfus w czasie 2:48,41 z przeciętną szybkością 113,50 km.

Caracciola weźmie udział w międzynarodowym wyścigu okrężnym na ulicach Lwowa w dniu 19 czerwca b. r.

SPRAWA POL. ZW. HOKEJA LODOWEGO NA ZEBRANIU Z. Z.

Niedzielne Walne zebranie Pol. Związku Hokeja Lodowego postanowiło poza podaniem wczoraj uchwałami, zwrócić się do Związku Pol. Zw. Sportowych z prośbą o mianowanie komisarzy lub komisji dla uporządkowania spraw bieżących Związku Hokejowego.

W najbliższy piątek odbędzie się specjalne posiedzenie zarządu Związku Związków Sportowych, które rozpatrzy wniosek hokeistów.

AKADEMICKIE MISTRZOSTWA SZERMIERCZE KRAKOWA rozegrane z okazji 10-lecia sekcji szermierczej A. Z. S., dały następujące wyniki: we floretach pierwsze miejsce zajął Wortman, w szpadach Czarnecki, w szabli Czarnecki. Ogólne mistrzostwo akademickie Krakowa zdobył Czarnecki (Akad. Górna).

Pozatem odbyła się lekka na florecy, prowadzona przez p. Linnemanna z p. Dziatkówną, oraz z p. Pochwałskim.

PILKARZE CZESCY wygrali w Amsterdamie z reprezentacją Holandji 2:1 (1:1).

SZERMIERCZYM MISTRZEM POLSKI została Legja (Warszawa), dzięki pokonaniu A. Z. S. (Poznań) i Klubu Szermierczego (Lwów) 11:5 i 11:5.

MISTRZ ANGLJI PRZEGRYWA DO REPREZENTACJI NIEMIEC. W obecności 18.000 widzów rozegrany został w Norymberdze mecz piłkarski pomiędzy mistrzem ligi angielskiej, Everton, a reprezentacją Niemiec.

Mecz zakończył się zwycięstwem drużyny niemieckiej 2:0 (1:0).

Pierwsze zawody między temi drużynami rozegrane przed kilku dniami, dały nierozegraną 3:3.

Humor

Kompromisowość. Chirurg proponuje choremu natychmiastową operację. Pacjent protestuje:

— Wolę umrzeć, niż dać się operować.
— Ależ drogi panie; rzecz łagodnie chirurg, można pogodzić jedno z drugim.

Zwiedzamy jeden ze schronów. Mieści się w szkole. Okna dokładnie zalepione, a pokój tak duży, że mógłby pomieścić 100 ludzi zdrowych i drugie tyle rannych. Schron znajduje się na drugim piętrze, gdyż gazy lubią się trzymać ziemi. A jednak jestem przekonany, że tych 100 ludzi ogarniętych paniką, wolałoby kryć się w piwnicach i pod ziemią.

O drugiej godzinie ogłoszono pogotowie. Możliwość nalotu nieprzyjaciela jest wielce prawdopodobna. Widać podniecenie i zdenerwowanie wśród tłumu, zalegającego chodniki i grupującego się na placach. Również i nam udzieliła się zniecierpliwienie. Byleby już „gazować“. Na randzie w kawiarni goście dorywczo regulują rachunki. Tylko karciarze siedzą w spokoju. Zakładamy białe opaski na ręce. Nie mamy niestety agrafek. Wchodzę do sklepu, a za mną właścicielka, która stała, przypatrując się przygotowaniom. Sądzę, że w zdenerwowaniu zapomni, ile co kosztuje. Nie, — za cztery agrafki płacę cztery grosze. Wychodzę zadowolony, że nie zapłaciłem za nie podwójnie. Bo jak wojna to wojna...

Mieczysław Babiński.

(Dokończenie nastąpi)

Przy braku apetytu, zepsutym żołądku, upośledzonym trawieniu, obstrukcji, zaburzeniach przemiany materii, pokrzywce i swędzeniu, naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa“ usuwa z organizmu substancje gnilne zatrzymujące organizm. — Ządać w aptekach i drogerjach.

Co słychać w Krakowie.

Czwartek 2: św. Sadoka.
Piątek 3: Najśw. Serca Jezusowego.
Piątek 3: wschód słońca o godz. 3.55, zachód o godz. 20.02.

CENNY DAR DLA ZWIERZYŃCA KRAKOWSKIEGO. W ubiegłym miesiącu Zwierzyńca w miejskim Parku leśnym „Las Wolski“ otrzymał w darze na rozbudowę zagrod, wagon żerdzi świerkowych od Arcyksięcia Karola Stefana Habsburga z Żywca. Niwiałpliwie piękny ten czyn obywatelski znajduje wielu naśladowców, którzy przez nadysyłanie darów w materiałach, względnie żywych okazach, wybitnie przyczyniają się do dalszej rozbudowy Krakowskiego Zwierzyńca.

ZNIŻKA CEN CHLEBA. Z powodu niższej ceny maki żytniej, magistrat w porozumieniu z cechami piekarzy obniżył ceny chleba o 1 grosz na kilogramie. Od dnia 2 bm. obowiązują następujące cenniki: 1 kg. chleba żytniego, jasnego z 65%-towego przemiału 48 gr., chleba żytniego ciemnego t. zw. morawskiego 38 gr.

TYDZIEŃ DZIECKA. Polski Komitet Opieki nad dzieckiem komunikuje, że wobec prowadzonej obecnie akcji pomocy bezrobotnym, która absorbuje czas pracowników społecznych i wydziałów opieki społecznej Urzędów wojewódzkich. „Tydzień Dziecka“ nie będzie mógł się odbyć jak dotychczas w maju. P. K. O. D. pragnąłby zorganizować „Tydzień“ w czasie od 25 września do 2 października r. b. i w związku z tem zwrócił się do Ministerstwa spr. wewn. z prośbą o zatwierdzenie tego terminu.

CZERWCOWA KADENCJA SĄDU PRZYSIĘGLYCH w Krakowie rozpoczęła się wczoraj rozprawą przeciw 29-letniej Marji Ogarek, oskarżonej o zbrodnię dzieciobójstwa. Z powodu niestawienia się dwóch świadków, trybunał na wniosek prok. Łaby odroczył rozprawę do 14 bm. Przewodniczył wiceprezes Hubl, wotowali s. s. o.: Jek i Konopacki.

ŚMIERĆ POD KOŁAMI POCIĄGU. Na torze kolejowym w Woli Filipowskiej w pow. chechanowskiemu znaleziono zmasakrowane przez koła pociągu zwłoki 22-letniej Walerji Pochopien. Policja prowadzi dochodzenia celem ustalenia czy na nią tu do czynienia z przypadkiem czy też zamachem samobójczym.

NAPAD RABUNKOWY. Do domu Jana Kapę w Chałkownik w pow. białskim wtargnęło dwóch osobników i po pobiciu oraz sterroryzowaniu domowników wystrzelami rewolweru w zrabowało 300 zł. Po dokonaniu rabunku bandyci zbiegli. Policja zarządziła za nimi pościg.

ZMARI NAGLE na ul. Księcia Józefa, 16-letni Bętkowski (lat 62), brukarz. Śmierć zaskoczyła go na drodze tuż przed domem.

Z KRONIKI POGOTOWIA. W gmachu „Il. Kurjera“ dostał wczoraj ataku epilepsji 32-letni Roman Horowicz. Opatrzył go lekarz Pogotowia ratunkowego. — Na ul. Mostowej zasłabł nagle 24-letni Jakób Blum; przewieziono go do szpitala. — Następnie Pogotowie interwenjowało u 71-letniego Henryka Holtzbeina, którego potracił rowerzysta na ul. Wielopole. — Na ul. Kościuszki 14-letni Antoni Grzywacz uwiesił się w tyle wozu, z którego spadł i złamał sobie lewą nogę.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

WSPÓLNA ADORACJA MESKA Najśw. Sakramentu w kościele SS. Felicjanek na Smoleńsku odbędzie się w niedzielę dnia 5 b. m. od godz. 3 do 4 po południu.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Czwart. 2. 6. „Perfumy mojej żony“ (Gość. występy L. Czarnowskiego. Ceny niższe).

Piątek: Z powodu próby generalnej teatr zamknięty.

Sobota: „Królowa przedmieścia“ (premiera).

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

ŚWIT: Król Konga.
WANDA: „Tajemnicza szóstka“.
APOLLO: „Milionerzy się bawia“.
SZTUKA: „Podpory sportu“ (Hugo Haas).
BAGATELA: „Pat, Patachon i Buster Keaton“.
ADRIA: „Dafnis i Chloe“.
SŁOŃCE: „Miłość kozaka“ (John Gilbert i Renee Adoree).
UCIECHA: „Dr. Jekyll i Mr. Hyde“.

„QUI-PRO-QUO“ W „BAGATELI“. Pożegnana rewja p. t. „Same przeboje“, na którą się składają najlepsze numery z rewji „Na całego“ i „Poczekajcie“, odniosła wczoraj niebawym sukces. Każdy numer był w swoim rodzaju arcydziełem, zarówno co do treści, jak i co do wykonawców. Publiczność oklaskiwała gorąco wszystkich wykonawców, a najwięcej ulubieńców swych Jankę Wiśniarską. Zofję Terne, parę taneczna J. Prokopiakównę i St. Heinricha, oraz E. Minowicza. Świetnie usposobiony konferensjer J. Boroński, łączył poszczególne utwory kapitalnymi zapowiedziami. Program ten pozostaje na afiszu do niedzieli najbliższej.

Związek Hallerczyków

w rocznicę powstania armii błękitnej.

Uroczysta Akademia w Domu związkowym Ks. Kuznowicza.

Krakowska Chorągiew Związku Hallerczyków urządziła w niedzielę 5 bm. jako w 15 rocznicę powstania samodzielnej Armii polskiej (błękitnej) we Francji uroczysty obchód. O godz. 9.30 zbiórka oddziałów przy lokalu Związku (ul. Szpitalna 18) i wymarsz do kościoła OO. Kapucynów, o godz. 10-tej uroczysta Msza św., o 11.15 Akademia w sali teatralnej Domu związkowego Ks. Kuznowicza przy ul. Skarbo-

wej. W programie słowo wstępne Prof. Uniw. Jag. Dr. Konopczyńskiego, odezwy gen. Dr. Kukiela, docenta Uniw. Jag. oraz produkcje muzyczne wokalne. Wstęp wolny. Komitety honorowy i ogólny, skupiające najwybitniejsze osobistości Krakowa, zapraszają obywatelstwo krakowskie do jak najliczniejszego udziału w Akademii.

Program IX. Tygodnia Lotniczego w Krakowie.

Tydzień odbędzie się w dniach od 5 — 12 czerwca br. w Krakowie. W piątek 3-go o godzinie 9.15 odezwy w radio Mjr. Dr. Michałki p. t. „Potrzeba nam Polski Skrzydlatej“ a w sobotę dnia 4-go czerwca przemarsz orkiestr i rzucanie pulek z samochodów, przemówienia prelegentów, wygłaszanie basel L. O. P. P. z megafonu w Rynku Gł. Tamże wystawiony będzie namiot z wydawnictwami L. O. P. P. i sprzedają losów na loty pasażerskie nad Krakowem. Wieczorem odbędzie się dancing u Michałki.

W pierwszym dniu: 5-go czerwca o godzinie 9 rano nabożeństwo w kościele Marjackim. Godz. 10 marsz w maskach gazowych z orkiestrą po mieście, przy czym wezmą udział wszystkie organizacje ratownicze i odkażające miasta Krakowa oraz kół L. O. P. P. młodzież szkolna i akademicy. Poehód wyjdzie ze strażnicy pożarnej przy ulicy Potockiego. Godz. 12 uroczysta Akademia w Starym Teatrze. Na program złożą się: przemówienie prezesa Komitetu Miejskiego L. O. P. P. Ostrowskiego, Cbór Echa, odezwy pułk. pil. dypl. Jasińskiego p. t. „Czy wolno nam zaniedbać samobrony“, deklamacja art. Teatru miejskiego Karbowskiego, orkiestra kolejowa. Godz. 12 Poranek lotniczo-filmowy w Teatrze świetlnym „Sztuka“ i „Apollo“ dla młodzieży szkolnej. Godz. 16 Wielkie popisy i pokazy lotnicze na lotnisku w Rakowicach. Między innymi pokaz ataku lotniczego i ratownictwa, obrony przeciwlotniczej, walka powietrzna, akrobacje powietrzne, strącanie baloników itp. W tym czasie loty pasażerskie na samolotach komunikacyjnych linii lotniczych „Lot“ i turystycznych Aeroklubu krakowskiego. Imprezy te będą transmitowane przez Radio krakowskie z lotniska. O godz. 18 odezwy pułk. pil. dypl. Jasińskiego przez Radio, p. t. „Kobieta w lotnictwie polskim“. W poniedziałek, dnia 6 czerwca, godz. 17 koncert

muzyki kolo Uniwersytetu. Wtorek, dnia 7-go czerwca, od godz. 8.30 — 13.30 trzy poranki lotnicze filmowe w Teatrze świetlnym „Sztuka“ i „Apollo“ dla młodzieży szkolnej o godzinie 8.30, 10.15 i 12.00. Środa, dnia 8 czerwca, godz. 17 koncert muzyki na plantach naprzeciw Województwa. Czwartek, dnia 9 czerwca godzina 19.45, odezwy w radio por. Koźmińskiego p. t. „Obrona przeciwlotnicza miast“. Piątek, dn. 10 czerwca godzina 17. koncert muzyki na plantach kolo Uniwersytetu. Sobota dnia 11 czerwca godzina 17 koncert muzyki kolo Teatru miejskiego. Godz. 21 dancing w oficerskim Kasynie Garnizonowym, zorganizowany przez młodzież akademicką krakowską, Kolo chemików U. J.

Niedziela dnia 12 czerwca o godzinie 9-tej rano loteria spożywcza w Arkadach pod Sukiennicami. O godzinie 10.30 i o godzinie 12-tej poranki lotniczo-filmowe dla młodzieży szkolnej w Teatrze świetlnym „Sztuka“ i „Apollo“ o godzinie 16-tej, na Majcech Błoniach wielki pokaz gimnastyczny sportowy Sokoła i wojska, popisy konne oddziałów wojskowych i pokaz ratownictwa przeciwgazowego z udziałem Sokoła, 8 pułku ułanów, 20 pułku piechoty, 6 p. artylerji lekkiej, 5 djonu art. konnej, 5 baonu saperów, 5 baonu sanitarnego, Straży pożarnej, Polskiego Czerwonego Krzyża, Harcerzy, Policji i P. W. W tymże dniu o godzinie 7-mej rano na Błoniach miejskich konkurs wojewódzki L. O. P. P. modeli latających, w razie nie pogody w następną niedzielę 19 czerwca br. Akcja propagandowa na rzecz Tygodnia jest w pełnym toku. W akcji tej współpracują instytucje społeczne, przedstawiciele kół LOPP., akademicy i młodzież szkolna. IX Tydzień LOPP. ma spopularyzować ideę obrony lotniczej państwa powiększyć liczbę członków oraz zasilić Ligę dla wykonania ważnych zadań w tej dziedzinie

Tegoroczna uroczystość Serca Jezusowego.

Uroczystość Serca Jezusowego, przypadająca na piątek po oktawie Bożego Ciała (w bieżącym roku d. 3 czerwca), została ustanowiona przez Papieża Klemensa XIII w r. 1765, a to na skutek żywiołowego rozwoju samego nabożeństwa do „Serca Jezusowego“, które zainicjowała bł. Marja Małgorzata Alacoque, Wizytka z klasztoru Parais-le-Monial (we Francji), zmarła w 1690 r.

Tegoroczne święto Serca Jezusowego nabiera szczególnego znaczenia z powodu enc. „Caritate Christi compulsi“ wydanej świeżo przez Piusa XI, która wzywa katolików do modlitwy i pokuty przez całą oktawę uroczystości Serca Jezusowego, a to w intencji odwrócenia od ludzkości klęski bolszewizmu, ateizmu i powstającego rozstroju.

Pozatem cały miesiąc czerwiec poświęcony jest czci Serca Jezusowego. Codziennie we wszystkich kościołach i kaplicach całego świata odprawia się nabożeństwo z wystawieniem Najświętszego Sakramentu. Celebrans w kapie i stule koloru białego odmawia naprzemian z ludem litanję o Najśłodszym Sercu Jezusowym, czyta lub przemawia na ten temat.

Po nabożeństwach majowych w kościele Marjackim.

Otrzymałmy następujące pismo: — Przejęci wdzięcznością za głoszone w kościele Marjackim przepiękne nauki majowe składają parafianie tegoż kościoła, Ks. Władysławowi Staichowi najgorętsze „Bóg zapłać“, a Ks. Inf. Dr. Józefowi Kulinowskiemu najserdeczniejsze dzięki za troskliwość z jaką zabiega o nabożeństwa majowe.

Zmniejszone pobory.

Wczoraj, 1 czerwca wszyscy pracownicy państwowi otrzymali pobory z 9 proc. potrąceniem. Dalsza redukcja płac wywołała wśród ogółu stanu urzędniczego i niższych funkcjonariuszy deprymujące wrażenie. Zmniejszone pobory o 8 proc. otrzymali oficerowie i urzędnicy wojskowi.

Automatyczny łom dla rabania nawierzchni ulic.

Wczoraj u wylotu ulicy Grodzkiej i pł. Dominikańskiego naprzeciw magistratu pękł w ziemi przewód gazowy, co dało się odczuć przez silny zapach uchodzącego gazu. By dostać się do uszkodzonej rury zakopanej głęboko w ziemi, trzeba było naprzód uśunąć kawał nawierzchni jezdni między torami tramwajowymi. Jezdnia w tem miejscu jest kryta asfaltem na grubym betonowym podkładzie. Przy pomocy automatycznego łomu, pracownik gazowni miejskiej, wyrwał w ciągu kilkunastu minut twardą jak kamień nawierzchnię na dużej przestrzeni, nad czem kilku robotników z kilofami musiałoby pracować parę godzin.

Automatyczny zaostrozony łom żelazny był poruszany ścieśnionem powietrzem, doprowadzanem zapomocą silnego węża z opodal stojącego samochodu gazowni odpowiednio na ten cel skonstruowanego. Niezwykłej tej pracy przypatrywały się z zaciekawieniem tłumy przechodniów.

Z ruchu chrześc.-społ.

ZEBRANIE CH. D. W NIEPOŁOMICACH.

Zarząd Koła Ch. D. w Niepołomicach urządził 24 maja zebranie dla swoich członków. Na tem zebraniu prezes Koła ks. Jan Lupa w przeszło godzinny referacie przedstawił przybyłym członkom ciężką i niebezpieczną sytuację gospodarczo-finansową w naszym państwie, z której wyjście jest niemożliwe bez zmiany dzisiejszego systemu rządu i bez współdziałania i współpracy całego społeczeństwa z rządem. Zaznajomił także zebranych z ruchem organizacyjnym Ch. D. w kraju. W ożywionej dyskusji zabierało głos wielu obecnych, omawiając bolączki naszego życia publicznego.

ZEBRANIA CH. D. W ŻYWIECCZYŹNIE.

W powiecie żywieckim odbędą się w dniu 5 czerwca zebrania publiczne Chrz. Dem., a mianowicie: W Ciecynie o godz. 12.30 w sali Kółka Rolniczego (przemawiać będzie pos. Krzyżowski), w Kamesznicy o godz. 13-tej w Ciścu o godz. 4.30 po południu w domu p. Soltysek (pos. Pobożny).

Wszystkich członków i sympatyków Ch. D. uprasza się o punktualne przybycie na te zebrania.

Od poniedziałku
30-go maja br.

W Kinoteatrze

„ŚWIT“

Straszewskiego 18.
(Dom Katolicki).

Sensacja!

Przygody w dżunglach afrykańskich!

Sensacja!

KRÓL KONGA

Romantyczne przygody, osnute na tle głośniejszej legendy o ukrytym skarbie. Dzikie plemiona murzyńskie. Niezwykle zdarzenia. Lwy, tygrysy, krokodyle, małpy i słonie.

Nadzwyczajne tempo akcji!

Szczyt emocji!

Wspaniała ilustracja orkiestry salonowej!

Początek przedstaw. w dniale powszednie o godz. 5.30 i 7.30, w niedzielę i święta o 3.30, 5.30 i 7.30

Ceny miejsc od 50 gr. do 2 zł. Zniżki dla Urzędników Wojskowych i Akademików.

szej włącznie, poczem „Qui-Pro-Quo“ opuszcza Kraków. Codziennie dwa przedstawienia o godz. 7 i 9.20 wieczór.

POŻEGNALNY WYSTĘP LUDWIKA CZARNOWSKIEGO. Dzisiaj ostatnie przedstawienie po cenach niższych. Kapitalnej krotkochwili L. Lenza „Perfumy mojej żony“, w której poezna Kraków. w wybornie odtwarzanej głównej roli prof. Schroedera p. L. Czarnowski. Świetna komedia w koncertowym wykonaniu pp.: Kosteckiej, Ludwiżanki, Marcinkowskiej; Burnatowicza i Szymańskiego, ustępują z repertuaru w pełni powodzenia ze względu na sobotnią premierę. Jutro z powodu próby generalnej przedstawienia nie będzie.

PREMIERA — „KRÓLOWA PRZEDMIEŚCIA“. W sobotę ostatnia premiera tego sezonu, którą będzie „Królowa Przedmieścia“ w zmodernizowanym opracowaniu scenicznym dyr. T. Trzebińskiego. Rolę tytułową odtwarza p. Zaklicka, która po wielkich sukcesach, odnoszonych przez maj w Poznaniu, ukazuje się ponownie na scenie krakowskiej. Inne główne role grają pp.: Zalowska (Maciejowa, przekupka z Małego Rynku); Bochnarska (Holecia, modelka); Nowakowska i Romowicz — kumoszki Udorska i Pinderska; Leliwa (Majcherek); Hierowski (literat Zygmunt); Szyndler (malarz Zagórny); Kulakowski (advokat Złotogórski); Staszewski i Michałak (Antek i Kantek); Dąbrowski (Staszek); Fabisiak (policjant Gomulka); Burnatowicz (feldfelbel Benzek); Turski (fiakier); Wronski (propinator Hammer). — Tańce i ewolucje układu baletmistrza E. Wojnara, który z primabaleriną I. Soboltówną wystąpi też w numerach solowych. Dekoracje do wszystkich 6-ciu obrazów i prologu nowo, wedle projektu M. Różańskiego wśród nich dwie ruchome panoramy Krakowa z brzegów Wisły i ul. Florjańskiej od Bramy do Rynku. „Królowa Przedmieścia“ grana będzie bez przerw przez wszystkie dni do końca sezonu w dniu 15 czerwca.

Lajkonik.

Dzisiaj popołudniu z ul. Tatarskiej na Półwsiu zwierzyniekiem wyruszy tradycyjny Lajkonik. Po procesji Marjackiej na krótko po godz. 6 pop. Lajkonik wkroczy na Rynek krakowski. Konik zwierzyniecki i jego orszak będzie ubrany w stroje, wykonane według rysunków Stanisława Wyspiańskiego.

O godz. 19.15 radiosłuchacze w całej Polsce będą mogli uczestniczyć w tradycyjnej zabawie „Konika Zwierzynieckiego“, który dźwigając na swym grzbiecie groźnego i bardzo kolorowego „Tatara“, harcuje ku ucieście tłumów na Rynku Krakowskim. — Radjostacja krakowska jak w poprzednich latach, tak i obecnie zmieści dwa mikrofony kolo odwachu i Sukiennic, które przeniosą na antenę, gwar i krzyki rozbawionej wielotysięcznej rzeszy i dźwięki muzyki „janczarskiej“, towarzyszącej Lajkonikowi. Poprzedzi to reportażowa transmisja. Krótki wykład Dr. Dobrzyckiego, który przedstawi gałkę i znaczenie tego ludowego obchodu, czy obrzędu, zapewne przybycie Lajkonika i objaśni słuchaczom przebieg jego harców na Rynku.

Tylko KOMBINACJE EGA,

„EGA“ Fabryka bielizny Kraków. Szewska 4 I-p.

Nowy gubernator Kłajpedy.

Wobec klęski, poniesionej w wyborach do Sejmiku kłajpedzkiego rząd kowieński odwołał dotychczasowego gubernatora Merksa a na jego miejsce zamianował konsula Gylysa.

Życie gospodarcze.

Pogłoski o centrali dewiz i nowych podatkach.

W warszawskich sferach finansowo-giełdowych duże wrażenie wywołały pogłoski o zamierzonym utworzeniu centrali dewiz. Kol portowano w szczególności wiadomość, że odpowiednio władze przystąpiły do organizacji takiej centrali, wymieniając nawet nazwisko osoby, której rzekomo powierzono pracę, kierowniczą przy organizacji centrali dewiz. Pogłoskom tym, kursującym uparcie od dłuższego czasu, sfery oficjalne zaprzeczają. Żądanie utworzenia centrali, wysuwane są przez pewne sfery sanacyjne, które w ograniczeniu przydziału dewiz widzą środek dalszego ograniczenia importu, względnie wzmoczenia importu, przez zawieranie umów kompensacyjnych. Sfery te liczą na to, że państwa, z którymi Polska jest w stosunkach handlowych, będą łatwiej musiały zgodzić się na takie umowy kompensacyjne z chwilą wprowadzenia w Polsce ograniczeń dewizowych.

Tematem żywnościowych rozmów w sferach finansowych są także pogłoski na temat projektu wprowadzenia nowego, wysokiego podatku od kuponów komunalnych papierów lokacyjnych, jak np. listy zastawne miejskie. Mówi się, że stopa tego podatku będzie bardzo wysoka i wyniesie 20 proc. Oczywiście wiadomości te, dotąd nie zaprzeczone ze strony czynników miarodajnych, spowodowały silny spadek kursu tych papierów.

O innym projekcie nowego podatku myśli podobno „Komisja Usprawnienia Gospodarki komunalnej“. Projekt ten przewiduje nowy podatek na rzecz gmin, który ma obciążać wszystkich obywateli samodzielnie zarobkujących i prowadzących własne gospodarstwo domowe. Dochód z tego podatku, przeznaczony na „wydatki szpitalne i opiekę społeczną“ wynosić ma 4 złote dla osób nie płaćących podatku dochodowego. Przy dochodzie 3.000 zł. rocznie podatek ten wynosić będzie 6 zł. do 4.800. 8 zł., do 6.000, 10 zł., do 7.800 12 zł. rocznie itd. Projekt ten ma być zatwierdzony przez władze. Jak widać rozmach podatkowy utrzymuje się w całej pełni, a sanacji nie brak w tym wypadku pomysłów. Inna jest rzecz, iż łatwo jest nałożyć nowe daniny ale ściąganie ich z wyczerpanego finansowo społeczeństwa będzie o wiele trudniejszym.

TRAKTAT HANDLOWY Z CZECHOSŁOWACJĄ.

Jak donoszą z Warszawy, wobec zerwania traktatu handlowego czesko-węgierskiego, podjęły niektóre polskie organizacje gospodarcze starania u rządu, w kierunku rewizji istniejącego traktatu polsko-czechosłowackiego, zawartego w roku 1925. Rewizja traktatu miałaby iść w tym kierunku, by dostosować jego postanowienia do trudnych warunków, w jakich na skutek kryzysu znalazł się przemysł polski.

Giełda krakowska.

Kraków 1 czerwca. (PAT). Giełda bez notowań.

OFICJALNA GIEŁDA WALUTOWA.

Warszawa 1 czerwca. Dolary: 8.87; 8.89; 8.85. Dewizy: Belgia 124.76; 125.01; 124.89; Holandia 361.40; 362.90; 360.50; Londyn 32.92; 32.90; 33.08; 32.76; Nowy Jork telegraficznie 8.90; 8.92; 8.88; Paryż 35.14; 35.23; 35.05; Praga 26.40; 26.80; 26.46; 26.34; Szwajcaria 174.50; 174.93; 174.07; Berlin prywatnie 210.85 — niejednolita.

KURSY OBLIGACYJ.

Akcje: Bank Polski 76 — tendencja utrzymana. Pożyczki: 6% dolarowa 47—47.25 — 4% dolarowa 45.75—46 — 7% stabilizacyjna 44.25—

Kryzys w rzemiosłach.

Rzemiosła nasze przechodzą nader ciężki kryzys. Rzesza rzemieślników w Polsce jest stosunkowo liczna i powinna w życiu gospodarczym kraju odgrywać znacznie większą rolę, niż to widzimy obecnie. W roku 1929 wydano ogółem 197.802 kart rzemieślniczych, w roku 1930 — 239.725. t. j. o 21.1 procent więcej. Liczba zatrudnionych w rzemiosłach pracowników już w r. 1927 wynosiła 883.670 osób, obecnie z pewnością przekracza milion, licząc zaś razem z rodzinami, można przyjąć, że przynajmniej 10 procent ludności całego państwa (ponad 3 miliony) żyje z rzemiosła.

Według dzielnie rzemiosła podzielone są w ten sposób, że na woj. centralne przypada 49.3 procent ogólnej ilości (118.241 kart rzemieślniczych), na zachodnie 20.6 proc. (49.433 kart) i na południowe 17.1 proc. (40.791 kart).

Według poszczególnych grup zawodowych na grupę budowlaną przypada 16.205 przedsiębiorstw, co stanowi 6.8 proc. ogólnej liczby, przy czym najliczniej reprezentowane jest malarstwo (6.217) i malarstwo (4.557), dalej rzeźbiarstwo, zdunstwo, szklarstwo. Grupa drzewna 13.4 proc. przedsiębiorstw (32.144), najliczniejsze zaś jest stolarstwo (18.902 zakładów), dalej następuje bednarstwo, ciesielstwo i koszykarstwo. Grupa włókiennicza posiada 20.2 proc. wszystkich przedsiębiorstw rzemieślniczych (48.366), najliczniejsze jest krawiectwo (31.768) mniej liczne czapnictwo, kuśnierstwo i tapi-cerstwo. Grupa metalowa liczy 15.4 procent walstwa (19.724), dalej idą ślusarstwo, blacharstwo i zegarmistrzostwo. Grupa spożywcza liczy 16.8 procent przedsiębiorstw (40.300), przedsiębiorstw (36.830), najliczniejsze jest ko-najliczniejsze rzeźnictwo (17.415) i piekarstwo (13.308), dalej następują mniej liczne cukier-nictwo i wędliniarstwo. Grupa skórzana posiada 23.4 procent wszystkich przedsiębiorstw (56.121), w tym szewstwo liczy 36.251 przedsiębiorstw, mniej liczne jest rękawicznictwo ry-marstwo i introligatorstwo. Najmniej liczna

grupa usług osobistych (fotografia, fryzjerstwo i golarstwo), posiada tylko 9.759 przedsiębiorstw, co stanowi 4.1 proc. ogółu rzemiosł.

Warsztaty i przedsiębiorstwa rzemieślnicze, pomimo wielkiej liczby zatrudnionych w nich pracowników (o 40 procent więcej aniżeli wielki przemysł), należą do kategorii zakładów małych. Z ogólnej liczby 33 procent nie zatrudnia ani jednego poza właścicielem robotnika i skutkiem tego jest zwolniona od obowiązków wykupywania świadectw przemysłowych: 47 procent zatrudnia 1—4 robotników i tylko 20 procent zatrudnia ponad 4 robotników.

Wartość produkcji rzemieślniczej w Polsce obliczana jest na mniej więcej 3 miliardy zł., a dochód z rzemiosł na 1 miliard zł. co stanowi zaledwie 12.5 procent ogólnego dochodu narodowego.

Rzemiosła nasze przeżywają ostry kryzys już od dłuższego czasu. Brak kapitałów obrotowych, pauperyzacja społeczeństwa i związana z tem zmniejszona konsumpcja, rozwój zmechanizowanego przemysłu (obuwia, bielizny, odzieży, rękawiczek), wytwarzającego produkt znacznie tańszy, zastój w budownictwie, wreszcie nadmierne opodatkowanie i brak zupełnie taniego kredytu, — wszystko powoduje, że kryzys w rzemiosłach jest ciężki.

Sytuację pogarsza konkurencja warsztatów samorządowych, wojskowych, więziennych itp., nie płaćących podatków i skutkiem tego, wytwarzających konkurencję dla rzemiosł nie do zwalczania. Izby Rzemieślnicze, w liczbie 17, nie okazują skutecznej pomocy rzemiosłu. Zresztą są pozbawione niezbędnych środków materialnych, a rzemiosła im ich dostarczyć nie są w stanie. Dość powiedzieć, że cztery Izby (w Bydgoszczy, Poznaniu, Grudziądzu i Katowicach) w roku 1928 miały ogółem 522 tysiące zł. dochodu, z czego 82.7 procent użyto na wydatki administracyjne, a zaledwie 8.9 proc. (38.500 zł.) na popieranie rzemiosł. W chwili obecnej położenie pracowników rzemieślniczych jest wręcz rozpaczliwe.

Dzisiaj i dni następnych w kinoteatrze

„UCIECHA“

Przebojowy, rewelacyjny film „Paramounta“.

Nowy wspaniały sukces słynnego reżysera R. Mamouliana, twórcy filmu „Ulice Wielkomięjskie“

DR. JEKYLL i MR. HYDE

Potężny dramat według słynnej noweli STEVENSONA. — Arcydzieło, które wywiera niezatarte wrażenia. — W roli Dra Jekylla nowa sława „Paramounta“ artysta wspaniałego talentu

FRYDERYK MARCH W roli Muriel, narzeczonej Dra Jekylla partnerka MAURICE CHEVALIERA z filmu „Wesoły porucznik“ pełna wdzięku i piękności

MIRJAM HOPKINS

— Film ze złotej serji arcydzieł Paramounta. —

Przedstawienia codziennie o godz. 5, 7 i 9. W niedzielę i święta o 3 popołudniu.

Ceny miejsc już od 60 groszy.

Najtaniej i najlepiej w „UCIESZE“

Dzisiaj i dni następnych w kinoteatrze

Wymiana uszkodzonych i zatrzymywanie fałszywych banknotów i monet.

W Dzienniku Ustaw z 31 maja b. r. ogłoszono rozporządzenie ministra skarbu o wymianie uszkodzonych i zatrzymywaniu fałszywych znaków pieniężnych.

Na mocy powyższego rozporządzenia bilety bankowe podarte, sklejane, zabrudzone lub w inny sposób uszkodzone w stopniu uniemożliwiającym rozróżnienie szczegółów rysunku, dające monety złote, które utraciły więcej niż 5/1000 swej najmniejszej ustawowo dopuszczalnej wagi oraz wszelkie monety z całkowicie startym wizerunkiem (rysunkiem), lub uszkodzone — nie mają charakteru prawnego środka płatniczego.

Uszkodzone wskutek normalnego zużycia bilety bankowe, o ile nie wykazują braku znaku wodnego, oraz więcej niż: a) 1/3 części powierzchni biletu, b) trzech cyfr numeru i jednego podpisu lub części oznaczenia serji i jednego podpisu, są wymieniane bez żadnych ograniczeń i potrącen przez oddziały Banku Polskiego oraz wszystkie kasy państwowe.

Bilety sklejane mogą być wymieniane wzglę-

dnie przyjmowane przy wpłatach tylko w wypadkach, o ile składają się z części stanowiących pierwotną całość i odpowiadają pozatem warunkom, ustalonym powyżej.

Bilety bankowe, nie odpowiadające tym warunkom będą wymieniane jedynie za każdorazową zgodą Dyrekcji Banku Polskiego, o ile zwracający się o wymianę usprawiedliwi dostatecznie, że uszkodzenie nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych. Przy wymianie tego rodzaju biletów przysługuje Bankowi Polskiemu prawo potrącenia kosztów porta, korespondencji i kosztów druku biletu.

Wszelkie monety, których wizerunek (rysunek) został wskutek normalnego zużycia częściowo starty, oraz monety z brakami mennicznymi lub uszkodzone przypadkowo — są wymieniane bez żadnych ograniczeń i potrącen przez oddziały Banku Polskiego, oraz kasy urzędów skarbowych i pocztowych, jak również przyjmowane są przy wszelkich wpłatach przez oddziały Banku Polskiego oraz wszystkie kasy państwowe.

Monety złote, które utraciły wskutek normalnego zużycia więcej niż 5/1000 części swej, ustawowo dopuszczalnej, najmniejszej wagi, — wymieniane nie podlegają, mogą być natomiast na żądanie okazicielowi nabywane na wagę przez Bank Polski i mennicę państwową po cenie zł. 5.33 za gram pozostałej w nich wagi.

Monety z całkowicie obustronnie startym wizerunkiem (rysunkiem) oraz monety umyślnie uszkodzone — wymieniane nie podlegają. W razie przedstawienia przy wpłacie do kas Banku Polskiego lub do kas państwowych — monetę ta-

ką, mają kasy obowiązek skasować i zwrócić ją okazicielowi.

W razie zgłoszenia w jakiegokolwiek kasie państwowej, samorządowej lub w instytucji kredytowej, lub też w przedsiębiorstwie bankowym znaku pieniężnego sfalszowanego, podrobionego lub budzącego wątpliwości co do jego autentyczności, znak taki winien być przez daną kasę lub instytucję zatrzymany. Urząd lub instytucja zatrzymująca znak pieniężny winna wypełnić kwestionariusz z czterema odpisami, zawierający: a) nazwę i siedzibę urzędu lub instytucji kwestionującej, liczbę porządkową kwestionariusza i datę; b) imię i nazwisko okaziciela i dokładny adres jego zamieszkania; c) opis zatrzymanego znaku pieniężnego (wartość nominalna, data emisji, serja i numer); d) oświadczenie okaziciela co do źródła, z którego znak ten otrzymał; e) podpis zatrzymującego znak pieniężny oraz podpis lub odcisk palca okaziciela.

Oryginał kwestionariusza z odpisem i z zatrzymanym znakiem pieniężnym winien być niezwłocznie przesłany do Banku Polskiego (oddział ekspertyz), o ile zatrzymany został bilet bankowy, względnie do Mennicy Państwowej, o ile zatrzymana została moneta. Drugi odpis kwestionariusza ma być równocześnie przesłany właścicielowi urzędowi Policji państwowej (komendant posterunku, komendant powiatowy, komendant miasta wydzielonego), wreszcie trzeci odpis kwestionariusza pozostaje w instytucji, do której fałszyfikat zgłoszono; czwarty egzemplarz otrzymuje okaziciel, jako pokwitowanie.

Jeżeli na okaziciela pada wyraźne podejrzenie fałszowania względnie rozmyślnego puszczania w obieg fałszyfikatów, należy wezwać policję.

Bank Polski względnie Mennica Państwowa dokonywują niezwłocznie ekspertyzy zatrzymanego znaku pieniężnego, przy czym w razie stwierdzenia: a) autentyczności — przesyłają zatrzymanemu znak wraz z orzeczeniem i kwestionariuszem do instytucji kwestionującej, która ze swej strony zwraca go niezwłocznie osobie, u której znak ten został zatrzymany, oraz zawiadamia organa Policji Państwowej; b) fałszerstwa lub podrobienia — przesyłają oryginalny kwestionariusz z orzeczeniem i skasowanym fałszyfikatem do głównej komendy Policji Państwowej (Centrala służby śledczej), zatrzymując dla siebie odpis kwestionariusza.

W razie stwierdzenia w obiegu nowego typu fałszyfikatu biletu bankowego, Bank Polski ogłasza komunikat prasowy z opisem charakterystycznych cech fałszyfikatu. O pojawieniu się nowego typu fałszyfikatu monety — komunikat ogłasza Mennica Państwowa.

Instytucjami właścicielami do wydawania opinii co do prawdziwości znaków pieniężnych są: a) dla biletów bankowych — Bank Polski (oddział ekspertyz), b) dla monet — Mennica Państwowa.

Radio.

Piątek 3 czerwca.

Kraków (312.8). G. 11.45 Przegląd prasy; 11.58 Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej, program na dzień bieżący; 12.10 Płyty; 13.20—15.15 Komunikaty z Warszawy; 15.25 Odczyt p. t. „Polska wyprawa w Alpy francuskie“, wygl. red. J. K. Dorawski; 15.45 Kom. dla żegluga i rybaków; 16.50 Płyty; 16.20 Odczyt z Wilna; 16.40 Płyty; 16.55—18.50 Transmisje z Warszawy; 18.50 Rozmaitości; 19.10 Komunikaty L. O. P. P.: „O tygodniu lotniczym“; 19.15 Odczyt p. t.: „Potrzeba nam Polskiej Skrzydlatej“, wygl. major dr. K. Michalik; 19.30 Program na dzień następny; 19.35 Płyty; 19.45—22.05 Transmisje z Warszawy; 22.05 Felj-ton literacki p. t.: „Adolf Dygasiński“, wygl. p. St. Adamczewski; 22.20 Prasowy Dziennik Radiowy; 22.25 Wiadomości bieżące; 22.30 Muzyka taneczna z Warszawy.

Lwów (380.7). G. 15.45 Koncert orkiestry salo-nowej pod dyr. p. T. Serebyńskiego; 16.15 Kom. lwowski, oddziału Zw. Strzeleckiego; 19.15 „Listy i programy“ w opr. dyr. J. S. Petryego; 19.35 Kom. Małop. Tow. Zachęty do hodowli koni.

Warszawa (1411.8). G. 11.20 Kom. meteorolo-giczny; 11.45 Przegląd prasy; 11.58 Sygnał czasu; 12.05 Program na dzień bieżący; 12.10 Płyty; 13.20 Państw. Instytut Met.; 13.35 Płyty; 14.45 Muzyka lekka (płyty); 15.05 Kom. gospodarzy i giełda pieniężna; 15.15 Z życia Polskich Zespołów Spiew-wych; 15.25 Odczyt z Krakowa; 15.45 Kom. dla żegluga i rybaków; 15.50 Płyty; 16.20 Odczyt z Wilna; 16.40 Płyty; 16.55 Angielski (Linguaph); 17.16 „Fantastyczny świat automatów“; 17.35 Muzyka lekka w wyk. Repr. Orkiestry Policji Państw. pod dyr. Al. Sielackiego; 18.50 Rozmaitości; 19.15 „Przegląd rolniczy Prasy Zagr.“ z Wil-na; 19.25 Program na dzień następny; 19.30 Wiadomości sportowe; 19.35 Płyty; 19.45 Prasowy Dziennik Radiowy; 20 Kłka uwag o dyrygowaniu orkiestrą symfoniczną wypowied. dyr. E. Młynarski; 20.15 Koncert symfoniczny. Wyk.: Orkiestra Fil-harmonji Wareszawskiej pod dyr. E. Młynarskiego i H. Sztompka (fort.); 22.05 Felj-ton literacki p. t.: „Adolf Dygasiński“ — wygl. p. St. Adamczewski; 22.20 Prasowy Dziennik Radiowy; 22.25 Państw. Instytut Met.; 22.30 Muzyka taneczna z całej „Adria“.

Katowice (408.7). G. 14.55 Komunikaty Polsk. Zw. Zrzeszeń Gosp. Woj. Śląsk.; 15.15 Bajeczki Cioci Helj dla dzieci; 16.40 M. Żulawska udzieli praktycznych porad z dziedziny kosmetyki; 17.35 Koncert Chóru Katedralnego w Katowicach; 19.05 Odcinek powieściowy; 19.20 Red. L. Rubach; „Akademię polscy w Czechosłowacji“; 23 Skrzynka pocztowa w języku francuskim. Korespondencje bieżące omówi Dyr. Programów P. R. Katowice, Stefan Tymieniecki.

Von Papen tworzy rząd.

Berlin, (PAT). Prezydent Hindenburg powierzył b. posłowi centrowemu v. Papenowi misję tworzenia „gabinetu koncentracji narodowej”. Papen misję tę przyjął. V. Papen, b. członek frakcji centrowej sejmiku pruskiego, znany jest ze swych wystąpień przeciwko kierunkowi lewicowemu w łonie stronnictwa centrowego.

Berlin 1 czerwca. Prasa demokratyczna ustosunkowała się do przyszłego kancлера zupełnie negatywnie. Dzienniki socjalistyczne piszą:

„Cały świat będzie się pytał, kto to jest ten pan von Papen. Pytanie jest o tyle uzasadnione, że jest to osoba poza centrum zupełnie nieznaną. W centrum natomiast uważany jest v. Papen za zero polityczne. Przyjął on jedynie misję dla zaspokojenia własnej ambicji i kancelarstwo zawdzięcza jedynie generałowi v. Schleicherowi, z którym wspólnie zasiadał na jednej ławie w szkole kadeckiej. Poza tem uważany jest za człowieka nie nadającego się na desygnowane stanowisko. Byłby może zdolny do prowadzenia szwadronu kawalerji. Jego nominacja jest niewczesnym żartem historycznym. Von Papen zapowiedział tymczasem swoje wystąpienie z centrum. W ten sposób uprzędził uchwałę centrum, wykluczając go z partji. Centrum nie chce mieć z nim nic wspólnego i chce go politycznie skończyć tak szybko, jak szybko stał się politykiem. Stanowisko centrum jest więc zupełnie jasne. Socjalni demokraci zaś stają otwarcie do walki z półfaszystowskim rządem szlacheckim. Już sam fakt, że rząd v. Papena nosi się z zamiarami inflacyjnymi, a zatem cały ciężar pragnie przerzucić na barki klasy pracującej, zmusza socjalistów do jak najostrejszej walki, wszelkimi środkami. Papen i jego rząd nie otrzymają zaufania Reichstagu, na co odpowiedział rozwiązaniem Reichstagu. Należy się spodziewać nowych wyborów do Reichstagu w pierwszej połowie czerwca”.

„Punkt zwrotny w historii Rzeszy”.

PRASA FRANCUSKA WĄPII W TRWAŁOŚĆ POKOJU.

Warszawa 1. 6. (Telef. wł.). Do „Kurjera Warszawskiego” telegrafują z Paryża:

Polityka niemiecka szybko wraca do stanu rzeczy z roku 1914. Bainville w „Liberte” wyraża nawet przekonanie, że Gdańsk będzie teraz rzucony na pastwę hitleryzmu przez pruską kamarylę wojskową, która staje u steru władzy. Z powodu wypadków w Niemczech, Daudet w „Action Française” jeszcze raz poświęca artykuł Polsce pod tytułem „L'heure polonoise”, w którym występuje z gorącym apelem do czynników decydujących, ażeby nie rzucali co tylko zmartwychwstałej Polski w paszczę hjeny pruskiej, ponieważ zaraz potem nastąpi ruina całej Europy. Daudet kończy: „Kto chce służyć sprawie pokoju, winien natychmiast zdeklarować solidarność z Polską niepodległą, albowiem w Gdańsku i Warszawie wskazówki posuwają się ku katastrofie, która będzie katastrofą całego świata”.

„Temps” ocenia dymisję Brueninga jako punkt zwrotny w historii Rzeszy, gdyż nawet konstytucja weimarska już teraz wisi na włosku.

Dla Bernusa w „Journal des Debats” obecna sytuacja międzynarodowa jest gorsza, aniżeli była w roku 1914.

Papen natrafia na trudności.

Berlin, 1 czerwca. Frakcja Reichstagu bawarskiej partji ludowej na dzisiejszym posiedzeniu uchwaliła nie brać udziału w rządzie przejściowym von Papena. W następstwie tej uchwały członek tej frakcji dotychczasowy minister poczt dr. Schaetzel, na którego współpracę v. Papen liczył z całą pewnością, udał się do desygnowanego kancлера v. Papena i oświadczył mu, że pod żadnym warunkiem nie weźmie udziału w jego rządzie.

Berlin, 1 czerwca. Całodzienne pertraktacje

Wagony trzeba naprawiać w Polsce.

Warszawa, 1. 6. (Telef. wł.) Ze strony przemysłowców polskich podjęto ostatnio starania, mające na celu uzyskanie w rządzie silniejszego poparcia krajowych fabryk budowy i reparacji lokomotyw i wagonów, przy czem zwracają uwagę, że koleje polskie oddają stocznii gdańskiej rocznie 91 parowozów, 180 wagonów osobowych i 7.000 wagonów towarowych do naprawy. Przemysłowcy domagają się rewizji tej umowy.

A WĘGIEL SPROWADZAJĄ Z ANGLJI.

Warszawa, 1. 6. (Telef. wł.) Do Gdańska przybył statek angielski z ładunkiem 2000 tonn węgla angielskiego, przeznaczonego dla stoczni gdańskiej, w której, jak wiadomo, poważnie zaangażowany jest kapitał polski. Stocznia gdań-

CENTRUM NIE POPRZE PAPENA?

Berlin, 1 czerwca. Od południa obraduje w Reichstagu frakcja centrum. Obrady nie zostały jeszcze ukończone. Jak słychać w łonie frakcji panuje nastrój nieprzychylny rządowi v. Papena. Kola poinformowane zapewniają, że centrum zajmie stanowisko opozycyjne.

Oficer, wydawca i ziemianin.

Berlin 1. 5. (PAT). Desygnowany na kancлера v. Papen urodził się w roku 1879 w Westfalji, rozpoczął on karierę jako wojskowy. — W czasie wojny był attache wojskowym przy ambasadzie niemieckiej w Waszyngtonie. Po odwołaniu go z tego stanowiska zostaje szefem sztabu 4-tej armji tureckiej. W roku 1921 Papen wybrany został w Westfalji posłem do Sejmu pruskiego z listy centrowej i od tego czasu jest członkiem Sejmu pruskiego. Należy on do prawego skrzydła partji centrowej i jest członkiem rady nadzorczej wydawnictwa organu centralnego partji centrowej „Germania”, ponadto przewodniczącym szeregu organizacji rolniczych, oraz członkiem niemiecko-francuskiej komisji studjów.

Kompromitujące szczegóły kariery Papena.

Londyn, PAT. Dzienniki tutejsze omawiają powierzenie misji tworzenia gabinetu w Niemczech v. Papenowi podając rewelacje i kompromitujące szczegóły z czasów jego kariery, jako attache wojskowego w Waszyngtonie w okresie wojny. Dzienniki piszą, że Papen brał udział w fałszowaniu paszportów, przygotowywaniu zamachów bombowych i usiłowaniu u nieruchomości amerykańskich fabryk amunicji, pracujących dla Ententy, skutkiem czego na życzenie Waszyngtonu odwołano go stamtąd w końcu roku 1915.

„Daily Telegraph” przypomina także rolę v. Papena, jako podległego do powstań antyangielskich w Indiach i Irlandji.

Obandażowane głowy w sejmie pruskim.

Pierwsze posiedzenie po wielkiej hójce.

Berlin, 1 czerwca. Odroczony po hójce, jaka wydarzyła się w ubiegłym tygodniu zebrał się dziś po południu sejm pruski na obrady plenarne. Już na kilka godzin przed otwarciem obrad gmach sejmowy otoczony został silnym kordonem policji, która wszystkich przedchodniów legitymowała. Wchodzących do gmachu poddawano ścisłej rewizji osobistej za bronią. Trybuna wypełniła publiczność do ostatniego miejsca. Ślady ostatniej bójkj zostały usunięte, z wyjątkiem wielkich plam atramentowych. Wielu posłów ma głowy obandażowane lub oplastrowane. Dotąd przebieg obrad był spokojny.

Obandażowane głowy w sejmie pruskim.

Pierwsze posiedzenie po wielkiej hójce.

Berlin, 1 czerwca. Odroczony po hójce, jaka wydarzyła się w ubiegłym tygodniu zebrał się dziś po południu sejm pruski na obrady plenarne. Już na kilka godzin przed otwarciem obrad gmach sejmowy otoczony został silnym kordonem policji, która wszystkich przedchodniów legitymowała. Wchodzących do gmachu poddawano ścisłej rewizji osobistej za bronią. Trybuna wypełniła publiczność do ostatniego miejsca. Ślady ostatniej bójkj zostały usunięte, z wyjątkiem wielkich plam atramentowych. Wielu posłów ma głowy obandażowane lub oplastrowane. Dotąd przebieg obrad był spokojny.

Papen natrafia na trudności.

v. Papena z osobistościami wchodzącymi w rachubę jako przyszli ministrowie idą bardzo ciężko. Z osób branych w rachubę zgodzili się na przyjęcie tek jedynie: ambasador von Neurath, jako minister spraw zagranicznych — generał von Schleicher, jako minister Reichswchry — dr. Warmbold, jako minister gospodarczy i Goerdeler, jako minister pracy. Inne kandydatury są niepewne. Późnym wieczorem v. Papen uda się do prezydenta Hindenburga.

-----o-----

ZNIESIENIE BRONI CHEMICZNEJ I BAKTERJOLOGICZNEJ.

Genewa, 1 czerwca. W komisji chemicznej konferencji rozbrojeniowej osiągnięto porozumienie w sprawie zupełnego zniesienia broni chemicznej i bakterjologicznej, oraz przyrządów służących do wzniecania pożarów i miotaczy płomieni.

Warszawa, 1. 6. (Telef. wł.) Do Rady Ministrów został skierowany tekst nowego układu handlowego polsko-szwajcarskiego, który uważany jest za korzystny dla interesów polskiego eksportu do Szwajcarii.

Socjaliści nie wejdą do rządu Herriota.

UCHWAŁA KOMITETU PARTJI RADYKALNEJ.

Paryż, 1 czerwca. Komitet wykonawczy partji radykalnej przyjął wczoraj wszystkimi głosami przeciw 3 rezolucje, która brzmi:

„Partja radykalna mając pewność, iż w ten sposób odpowiada woli wyborców, odrzuca wszelką formację rządu, w którymby obok radykalów zasiadali mężowie, których polityka skazana jest zewnątrz na izolację a wewnątrz kraju na deficyt finansowy. Przeciwnie, partja życzy sobie współpracy z wszystkimi prawdziwymi republikanami, zarówno z socjalistami jak z mężami, którzy w starej Izbie popierali politykę opozycyjną partji radykalnej przeciw kartelowi prawicy. Partja aprobuje oświadczenie Herriota i wyraża mu jak również organom partyjnym zaufanie w tej wierze, że podjęte zostaną dalsze rokowania z partjami lewicowymi w sprawie utworzenia rządu”.

Socjaliści zerwali rokowania.

Budżet armji kością niezgody.

Paryż 1 czerwca. Na plenarnym posiedzeniu kongresu socjalistycznego przewodniczący partji Leon Blum złożył sprawozdanie z wyniku wczorajszej konferencji, jaką odbył z przywódcą radykalów Herriotem. W toku tej konferencji Herriot oświadczył, że obecna sytuacja nie jest taka sama jak w r. 1924, kiedy to partje lewicowe zmuszone były do szukania poparcia u socjalistów. Dalej zawiadomił Leon Blum kongres, że jakkolwiek w niektórych punktach osiągnięte zostało porozumienie co do programu socjalistycznego, to w wielu kwestiach, a przede wszystkim w sprawie obniżenia kredy-

tów wojskowych, istnieją między socjalistami a radykalami bardzo głębokie różnice. Wobec tego Leon Blum postawił projekt uchwały, w której partja socjalistyczna uważa rokowania z radykalami w sprawie utworzenia nowego rządu za skończone. Uchwała ta przyjęta została przez kongres jednogłośnie.

Paryż, 1. 6. (PAT). Herriot w przemówieniu, wygłoszonym wczoraj na posiedzeniu komitetu wykonawczego socjalnych radykalów, podkreślił, iż nie dopuszcza do apriorycznej formuły, dotyczącej ograniczenia wydatków na cele wojskowe, jeżeli nie są one podporządkowane interesom obrony narodowej. Zakaz fabrykacji i handlu prywatnego bronią oraz kwestja 40-godzinnego tygodnia pracy są to zagadnienia o charakterze międzynarodowym. Nacjonalizm jest zabezpieczeniem i wykupieniem linii kolejowej są to — zdaniem Herriota — sprawy niemożliwe do realizacji ze względów finansowych.

Centrum poprze Herriota.

Paryż. (PAT). Cała prasa uważa, że stanowisko zajęte przez radykalów socjalnych i socjalistów, zamykają wrota do wszelkiej współpracy rządowej tych stronnictw.

„Le Populaire” nazywa odpowiedź radykalów odrzuceniem warunków socjalistów. Dzienniki radykalne wyrażają z tego powodu ubolewanie, że propozycja socjalistów uczyniła niemożliwą współpracę dla obu stronnictw. Prasa uważa za rzecz pewną, że gabinet radykalny pod przewodnictwem Herriota utworzony będzie w końcu bieżącego tygodnia. Znajdzie on poparcie żywiołów centrowych i lewicowych.

Ludowcy żądają zmiany systemu.

W godzinach popołudniowych obradował Klub Stronnictwa Ludowego, oraz OKW. PPS. Plenarne posiedzenie Kl. Ludowego odbyło się przy stosunkowo bardzo licznych komplecie. Referat o sytuacji politycznej, gospodarczej i międzynarodowej wygłosił prezes Klubu pos. Róg. Po dłuższej ożywionej dyskusji przyjęto jednomyślnie następującą uchwałę:

„Klub Stronnictwa Ludowego stwierdza, że sytuacja gospodarcza, finansowa i polityczna Polski w związku z groźnym położeniem międzynarodowym czyni konieczną natychmiastową zmianę systemu rządów przez powołanie rządu demokratycznego, opartego o zaufanie narodu, a w szczególności mas ludowych.

Lud polski, z natury swej miłujący pokój, przeciwny jest wszelkim wojnom, zwłaszcza zaczepnym, uważa jednakże prowokację nacjonalistów niemieckich za groźne dla pokoju, a zjednoczony z rządem, który będzie posiadał zaufanie narodu, odeprze, nie szczędząc żadnych ofiar, wszelką napaść na granice Rzeczypospolitej”.

P. PREZYDENT JEDZIE DO CIECHOCINKA.

Warszawa, 1. 6. (Telef. wł.) P. Prezydent Rzplitej wyjeżdża w dniu 4 czerwca na cztery tygodnie do Ciechocinka na kurację solankową.

NUNCJUSZ MARMAGGI U P. PREZYDENTA.

Warszawa, 1. 6. (Telef. wł.) P. Prezydent Rzplitej przyjął na audjencji nuncjusza papieskiego Msgr. Marmaggięgo.

ZNOWU NA WYPOCZYNEK.

Warszawa, 1. 6. (Telef. wł.) Obiega pogłoska, że w najbliższym czasie marszałek Piłsudski wyjeżdża do Pikiliszek na wypoczynek wakacyjny.

SAMOBÓJSTWO PRZODOWNIKA P. P.

Warszawa 1. 6. (Telef. wł.). Przeniesiony z Grodna przed miesiącem przodownik policji, Józef Berdziuk na stanowisko komendanta w Pleskach w powiecie wołkowskim, popełnił samobójstwo. Berdziuk pozostawił po sobie 13.000 zł., które przekazał bratu.

NOWI DYREKTOROWIE KOL. W KATOWICACH I RADOMIU.

Warszawa, PAT. P. minister komunikacji inż. Kuchn mianował dotychczasowego dyrektora kolei państwowych w Radomiu inż. Lagana dyrektorem kolei państwowych w Katowicach, oraz dyrektora ruchu dyrekcji warszawskiej inż. Budkiewicza dyrektorem kolei państwowych w Radomiu.

WŁAMYWACZ JUNG ARESZTOWANY?

Warszawa, 1. 6. (Telef. wł.) Przed dwoma laty dokonano w Banku Handlowym w Łodzi nieuchwalnego włamania. Przepadł wówczas bez wleści woźny Banku Otto Jung. Obecnie władze policyjne w Łodzi otrzymały wiadomość, że w Berlinie aresztowano włamywacza, który m. i. brał udział w napadzie na Bank Handlowy w Łodzi. Za swoją „fatygę” bandyta otrzymał 20 tys. zł. W napadzie brało udział 6 czy też 7 włamywaczy. Władze łódzkie prowadzą żywą korespondencję z policją w Berlinie celem wydobycia szczegółów, któreby doprowadziły do wykrycia miejsca pobytu Otto Junga.

Kto będzie prezesem Sądu Apelacyjnego we Lwowie?

Warszawa 1. 6. (Telef. wł.). Dotychczasowy prezes Sądu Apelacyjnego we Lwowie, Czesław Wójcicki, przeniesiony został na emeryturę, przy czem powierzono mu rejenturę we Lwowie. Na jego miejsce był przeznaczony b. prokurator wojskowy Sądu Okręgowego pułk. Zieliński, obecnie członek Krajowego Sądu Wojskowego. Ponieważ p. Zieliński jest kandydatem na wakujące po śmierci Feliksa Dutkiewicza stanowisko prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie, przeto nie rozstrzygnięto jeszcze kwestji następcy na jedno i drugie stanowisko.

AUTOBUS KOLEJOWY.

Warszawa 1. 6. (Telef. wł.). W sobotę specjalna komisja Ministerstwa Komunikacji rozpoczęła próby na francuskim autobusie kolejowym, który sprowadzono do Polski, celem ustalenia, czy podobne autobusy mogą mieć u nas zastosowanie. Komisja ministerjalna jedzie autobusem do Poznania, następnie do Katowic i Krakowa. Do Krakowa w dniu 6-go przybędzie dyrektor Departamentu Ruchu, p. Gronowski i odbędzie podróż autobusem z Krakowa do Zakopanego i z powrotem, zaś 7-go z Krakowa do Krynicy i z powrotem.

ŚWIĘTOKRADZTWO KOŁO ŚWIĘCIAN.

Wilno, 1. 6. (PAT). Dzienniki donoszą, że w nocy z 30 na 31 maja do kościoła parafjalnego w Komajach pow. Święciańskiego włamali się niewykryci dotychczas sprawcy i skradli monstrancję oraz inne przedmioty kościelne. Poza tem rozbili puszki z pieniędzmi, zabierając ich zawartość.

Warszawa, 1. 6. (Telef. wł.) Prezydent

Rzplitej nadał złoty krzyż zasługi Józefowi Weysenhoffowi za zasługi na polu literatury.

P. FATTINGER ZBADA NADUŻYCIA W GDANSKU.

Warszawa, 1. 6. (Telef. wł.). Liga Narodów mianowała już eksperta dla zbadania nadużyć celnych, popelnionych przez władze gdańskie. Ekspertem mianowany został p. Fattinger, naczelnik wydziału w węgierskim min. skarbu. Przybędzie on do Gdańska w czwartek i w ciągu czerwca ma zbadać całokształt stosunków celnych polsko-gdańskich.

RZĄD BELGIJSKI MA WIĘKSZOŚĆ.

Bruksela, 1 czerwca. Premier Renkin wygłosił dziś w Izbie belgijskiej ekspoz. Po dyskusji Izba wyraziła rządowi votum zaufania 101 głosami przeciw 73.

4 RYBAKÓW UTONEŁO.

Londyn, 1 czerwca. Ubiegłej nocy najechał parowiec angielski „Prague” na Morzu Północnym podczas gęstej mgły na belgijski kuter rybacki, który został rozbity i zatonał. Z 5-osobowej załogi 4 osoby utonęły.

KAZIMIERZ N. GOLBA.

21

W cieniu wielkiej legendy.

POWIEŚĆ.

—o—

I wtedy znowu wionęło z ust żadnych ciche drzenie:

— Gdy księżna odjedzie, wyjdź do antyszambry... stamtąd po schodkach na piętro...

Dawidowski chłonał szept, wietrzac nozdrzami drażniący zapach jej włosów. Słuchał wszystkimi zmysłami, wszystkim swoim szaleństwem.

— Na piętro — laskotały go jej słowa — drugie drzwi na prawo... Będzie czekała...

Dawidowski poczuł, że opuszczają go siły. Obezwładniał go nadmiar bezustannych wrażeń. Zrozumiał, że jeśli chwile jeszcze przyjdzie mu tańczyć, nie utrzyma się na nogach i padnie. Wszystko w nim wiroowało. Ściany, świeczniki, drzwi, okna, kominek — zmieniły się w jeden pedzacy karuzel, którego sam był osią obrotową.

— Słowo, że przyjdiesz! — posłyszał tuż przy sobie.

— Słowo! — nalegał szept.

Wówczas nieprzytomny, oszalały zawrotem głowy i żarami wzburzonej krwi, wyrzucił, dysząc, rozpaczliwie:

— Słowo!

I poczuł, że chwieje się i pada, że podtrzymują go ramiona drżące — gdy naraz walc umilkł i pary zatrzymały się, jakby ze snu zbudzone.

Dawidowski stanął całkiem oszołomiony, chwie-

jąc się na nogach. Rozejrzał się po salonie, zdumiony, że się wszystko obraca i kołysze.

Nagle — oświecił go błysk świadomości i przytomność wróciła piorunem.

W jednej sekundzie wyrwał się z objęć hrabiny i wysunął się czempredziej z pośród par tańczących, zwiął szybko z salonu. Krew grała w nim jeszcze, lecz jednocześnie wstyd smagał mu twarz, jak szpicruta. Rzucił się naoslep do tych apartamentów, które opustoszały najbardziej. Przemknął się przez gabinet zamroczonych silnie szampaństwem, lecz na widok nieszczęśliwie przykutego doń hr. Aleksandra ogarnął go tak silny wyrzut z poczuciem wyrządzonej mu krzywdy, że w ucieczce przed zmore młodzieńczo wrażliwego sumienia nie oparł się aż w ostatnim, narożnym pokoju.

Tam bowiem zderzył się prawie z młodym człowiekiem w zielonym fraku, który wyrósł przed nim nagle, jak z pod ziemi.

III.

Bardzo trudno byłoby Dawidowskiemu zdać sobie sprawę z tego, co się teraz stało. Dość, że po zamianie kilku zaledwie słów z rówieśnikiem w zielonym fraku, obaj doszli zgodnie do przekonania, że trafił swój na swego, że właściwie żaden z nich z tym świetnym balem nie miał wspólnego. Atoli ta okoliczność stworzyła konkretną podstawę do wzajemnego poznania się, przynajmniej o tyle, by każdy z nich się dowiedział, z kim ma do czynienia.

Okazało się, że młodzieńcem w zielonym fraku jest student prawa na uniwersytecie warszawskim Hieronim Bońkowski, a nadto okazało się, że wspomniany Bońkowski, na wzmiankę o Szkole Podchorążych, zmieknął całkiem wyraźnie i zrobił minę prawie przyjacielską. Dawidowski zauważył to zaraz, mimo,

że jeszcze nie ochłonił z wrażeń po szalonym tańcu z hrabiną. Nie wpadło mu tylko w oko, że Bońkowski przygląda mu się może nazbyt bacznie, jakby chciał zeń coś więcej wymiarkować, oraz, że stara się go widocznie zatrzymać, by nie szedł dalej, gdzie małe jednoskrzydłowe drzwi ledwo tłumyły wrzawę licznych głosów.

— Dawnoście w Szkole? obywatelu podchorąży! — spróbował takiej tytułatury Bońkowski.

— Miesiąc... trochę dłużej, niż miesiąc od Nowego Roku! — odparł Dawidowski.

— Toście, obywatelu, nowicjusz! I pewnie z pułku, co?

— Z pułku.

— Ale z warszawskiego, jeśli się nie mylę. Macie jedynekę na ramieniu. Na warszawiaka jakos niezbyt wyglądzacie, ale Warszawę chyba znacie... — zarzucił zlekka wędkę Bońkowski.

— O ile może znać żołnierz, zamknięty w koszarach.

— Hm! żołnierz i na takim balu? co? — tu coś zmąciło myśl młodego prawnika, bo urwał nagle i podszedł do okna, jakby coś ważnego miał zobaczyć. Zatrzymał się tam kilka sekund, poczem wrócił do podchorążego i podjął rzecz dalej:

— Podchorążowie bywają często na naszych, akademickich zabawach, stąd dobrze znamy się i przyjaźnimy nawet, ale żeby aż tutaj...

— To dziwne, prawda?

— Bardzo dziwne.

— Hrabia de Woyna jest moim opiekunem, dlatego!

(Ciąg dalszy nastąpi).

PORADNIA ARTYSTYCZNA

ZWIĄZKU POLSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW

W KRAKOWIE, PLAC SW. DUCHA 5.

Telefon 117-08, konto P.K.O. 405.440

przyjmuje wszelkie prace malarskie; dekoracyjne, stalngowe, rzeźbiarskie. Rozporządza pierwszorzędami siłami rzemieślniczymi. Na żądanie projekty w skali Poradnia dostarcza gratis. —

WYBORNE MASŁO DESEROWE

z pasteuryzowanej śmietanki, zawierające duży procent tłuszczu, długo zachowujące swą świeżość, oraz dworskie codziennie świeże

poleca po przystępnych cenach

KAZIMIERZ BARTOSZEWSKI

Kraków, ul. Florjańska L. 49.

Hotelom, restauracjom, pensjonatom rabat!!!

PONCZOCHY

znacznie potaniały

Damskie ponczochoy od 1.40!

Również skarpetki, rękawiczki bieliznę damską i męską poleca

Zofia Aksakowa

Kraków, Wiślna L. 4.

Na składzie wszelkie przybory do krawieczyzny.

100

biletów wizytowych

od zł. 2-50

oraz

zawiadomienia ślubne

wykonuje:

Skład papieru i galanterji

M. SŁOMIANY

Kraków, Sławkowska 24.

Telefon 117-44.

„LEMIESZ“

fabryka pługów i maszyn rolniczych S. A. w likwidacji w Krakowie,

zawiadamia P. T. Akcjonariuszy, że za każdą akcję 1.000 Kor. wzgl. 700. — markową, wypłaca przy kasie P.T.H. Kraków ul. Sławkowska L. 1, II p. **zł. 10.66.** Równowartość akcji niepodjętych do 31 grudnia 1932, zostanie złożona na koszt i ryzyko posiadacza do depozytu sądowego.

Likwidatorzy.

Wytwórnia kilimów

Ireny Gutwińskiej 89

Absolwentki państw. szkoły przem. art.

Kraków, ul. Karmelicka L. 50, parter.

poleca kilimy oraz przyjmuje zamówienia według obranych wzorów, za gotówkę lub na raty

Maluje wnętrza kościołów,

obrazy do ołtarzy, stacji, feretronów, sztandarów. Osusza najbardziej zawilgocone wnętrza, jak też odnawia stare polichromie i uszkodzone obrazy. Projekty własne. Fotografje wykonanych prac na żądanie

F-ma Zygmunt Milli

artysta malarz

Kraków, Rakowicka 1. l. p.

PENSJONAT PRYWATNY

6-klasowy

z programem nauk gimnazjalnych SS. Wizytak w Jaśle.

Położony blisko stacji kolejowej, w okolicy zdrowej, podgórskiej.

Uczennice mieszczą się w obszernym, słonecznym budynku, z dużymi salami szkolnymi i sypialniami. Korzystają z dużego ogrodu, gdzie spędzają zwykłe rekreacje, a nawet odrabiają szkolne zadania.

Po ukończeniu Zakładu dostatecznie są przygotowane do zdania egzaminu do 7-ej klasy rządowego gimnazjum.

Opłata bardzo umiarkowana.

Troskliwa opieka zapewniona.

BACZNOŚĆ PSZCZELARZE!

Miodarki, podkurzacze, maski na twarz, siła do miodu, waga sztuczna z najgłębszemi komórkami pod gwarancją z czystego pszczołowego wosku, oraz wszelkie inne przybory poleca najtaniej

MICHAŁ POPOW

(dawniej W. Gawor)

Pracownia blacharska, oraz wytwórnia przyborów pszczelniczych.

KRAKÓW, ul. św. Tomasza l. 2. w podwórzu.

Cenniki wysyłam bezpłatnie.

Wykonuje również wszelkie roboty w zakresie blacharstwa wchodzące jak krycie dachów, wież kościołów, oraz skuteczną naprawę tychże tak w miejscu jak i na prowincji. Oferty na żądanie bezpłatnie.

Swój do Swego po Swoje!

Ogłoszenia zwykłe za wiersz milimetry . . . 20 gr.
Nadesłane . . . 50 .
Komunikaty po kronice . . . 60 .
na 1-szej . . . 70 .

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wyraz . . . 10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.
Ogłoszenia zamiejscowa o 30% drożej.
Za zastrzeżeniem miejsca dolicza się 25 proc.